THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 30 c. PENKTADIENIS – FRIDAY, BIRŽELIS – JUNE 12, 1987 Nr. 114

„LKB Kronika" Nr. 69

Eina nuo 1972 metų. Perskaitęs duok kitam! Jei gali, padaugink!

Kada liausis bažnyčių išniekinimas

Pastaruoju metu vėl padažnėjo bažnyčių apiplėšimų. Vien tik Kaune šį rudenį buvo apiplėštos Šv. Antano, Panemunės bažnyčios; apiplėšimai įvyko Dūkšto, Švenčionėlių, Braziukų bažnyčiose. Buvo bandyta apiplėšti Šančių bažnyčią, tačiau piktadariai buvo sulaikyti nusikaltimo vietoje. Sunku suprasti pagal kokį barometrą kyla šios šventvagiškos bangos, tačiau viena aišku, kad tai ne pavieniai ar atsitiktiniai reiškiniai, o nusikaltėliškos sistemos grandinė. Kas tai: satanizmas, nuobodžiaujančių „žaliūkų" pramogos ar sąmoningai piktybiška veikla? Jei dominuoja dvi pirmosios priežastys, tai jas labai nesunku pašalinti. Pakanka teisėtvarkos organams sugrieztinti atsakomybę ir tvarka bus atstatyta. O vis tik milicijos organai ne itin rimtai ieško tokio tipo nusikaltėlių, o juridinės institucijos silpnai baudžia, todėl teisėtai kyla visiškai logiška prielaida, kad šiuo atveju galioja trečioji priežastis, būtent, sąmoninga nusikalstama veikla.

* * *

Tūbausiai. (Kretingos raj.) 1985 m. naktį iš spalio 10 d. į 11 d. įsiveržę piktadariai į Tūbausių bažnyčią išniekino Švč. Sakramentą. Atplėšę tabernakulio dureles, rado seifą, kurio negalėjo atidaryti. Švč. Sakramentas buvo saugomas seife. Piktadariai išplėšė tabernakulį su seifu ir išsivežė. Nusikaltėliai nesurasti.

* * *

Kaunatava. (Telšių raj.). 1985 m. spalio mėnesį naktį iš 13 d. į 14 d., piktadariai įsiveržę į Kaunatavos bažnyčią. Išnaršę zakristiją, išmetė liturginius rūbus, susirado tabernakulio raktelį ir išniekino Švč. Sakramentą, išėmę konsekruotus Komunikantus, smulkiai sutrynę, išbarstė juos bažnyčioje.

Lapkričio 24 d., Kristaus Karaliaus šventėje, Kaunatavos bažnyčioje įvyko permaldavimo pamaldos, kurioms vadovavo vietos klebonas kun. Vytautas Kadys.

Pamaldose dalyvavo Telšių katedros kunigai – Vincentas Vėlavičius ir Jonas Bučelis. Atgailos ženklan visi trys kunigai ir didelė minia tikinčiųjų keliais ėjo nuo didžiųjų bažnyčios durų iki altoriaus. Pamokslą pasakė kun. J. Bučelis.

* * *

Lenkimai. (Skuodo raj.). 1985 m. spalio mėnesio gale iš Lenkimų bažnyčios šventoriaus buvo išvogtos šventųjų statulėlės. Nesigirdi, kad valdžia rimtai ieškotų nusikaltėlių.

* * *

Lieplaukė. (Telšių raj.). 1985 m. naktį iš spalio 31 d. į lapkričio 1 d. iš Lieplaukės bažnyčios šventoriuje esančių koplytėlių buvo pavogtos dvi šventųjų statulėlės ir nusiaubta miesto aikštėje esanti šv. Jurgio koplytėlė, kuri yra priskirta prie valstybės saugomų paminklų. Nesigirdi, kad valdžia rimtai ieškotų piktadarių.

Pasaulio valstybių vadai ekonominėje viršūnių konferencijoje Venecijoje: nuo kairės pusės matyti Wilfried Marten, Europos Ekonominės Bendruomenės prezidentas, Jacques Delors, Europos Ekonominės Bendruomenės specialios komisijos vadovas, Japonijos ministeris pirmininkas Yasuhiro Nakasone, Britanijos ministerė pirmininkė Margaret Thatcher, JAV prezidentas Ronald Reagan, Italijos ministeris pirmininkas Amintore Fanfani (užstotas) Prancūzijos prezidentas Francois Mitterrand, Vokietijos kancleris Helmut Kohl ir Kanados ministeris pirmininkas Brian Mulroney.

Pasibaigė Venecijos konferencija

Venecija. – Tryliktoji ne komunistinių kraštų ekonominė konferencija trečiadienį baigėsi su bendru pasaulio ekonomijos aptarimu ir bendrais pasiūlymais be jokių konkrečių nurodymų, kaip nugalėti esančias problemas. Visi dalyviai pareiškė savo pasitenkinimą įvykusia konferencija.

Septynių tautų vadai – Britanijos, Kanados, Prancūzijos, Italijos, Japonijos, Vokietijos ir Amerikos – paskutinę sesiją praleido nagrinėdami tik ekonominius klausimus ir vėliau išleido ilgą komunikatą, liečiantį prekybą, ekonominės politikos derinimą, palengvinimą sąlygų Saharos Afrikai, mokesčių santykio nustatymą ir žemės ūkio kursą.

Iš kitos pusės, septyni didieji sutarė imtis griežtesnės linijos prieš Pietų Afrikos apartheido politiką ir bendradarbiauti tarptautiniu mastu kovojant su AIDS epidemidja.

Vadų pasisakymai

Amerikos Iždo sekretorius James Baker apibūdino šią konferenciją, lyginant su kitomis, pasisekusia. Britanijos užsienio reikalų ministeris Sir Geoffrey Howe pasakė, kad ši konferencija buvo „labai tvarkinga". Amerikos Saugumo tarybos viršininkas Frank Carlucci sako, kad „politiniai pokalbiai davė tai, ko mes ir tikėjomės".

Prez. Reaganas neturėjo jokios spaudos konferencijos. Jis dar pasiliko vienai dienai Venecijoje ir su reporteriais susitiko ketvirtadienį, prieš skrisdamas į Vakarų Berlyną ir į Bonną penktadienį. Iš Bonnos vyks tiesiog į Washingtoną.

Ir etiketas...

Žurnalistai pasigedo daugiau informacijų. Venecijoje buvo labai didelė apsauga, kurią suorganizavo italai. Kancleris Kohl murmėjo, kad per daug saugumo agentų ir per maža gilių pokalbių. Prancūzijos prez. Mitterrand taip pat išsireiškė, kad čia buvo per daug ritualo, nors jis pats pažeidė diplomatinį etiketą, ir kartą atvyko vėliau į sesiją už prezidentą Reaganą, kuris, kaip ilgiausiai esąs pareigose, pagal diplomatinį etiketą, gali atvykti į konferencijos sesijas 15 min. vėliau, kai kiti diplomatai jau yra atvykę. Japonijos premjeras Nakasone pasakė, kad konferencija buvo tokia kokia ji turėjo būti.

– **Izraelio** okupuotoje dalyje karo teismas nuteisė Amerikos profesorių Roger Heacock iš Philadelphijos už ardymą ramybės sumokėti 950, dol.; nes jis dalyvavo arabų demonstracijoje prieš žydus.

– **Washingtone** Reagano administracija pranešė Kongresui, kad nutarė parduoti Egiptui orinio apsigynimo raketų už 190 mil. dol.

Ginkluojasi Kanada

– **Ottawa.** – Kanados vyriausybė paskelbė penkiolikos metų programą, kurios metu padidins apsigynimo arsenalą, įskaitant ir pirkimą 10 ar 12 branduoliniais ginklais aprūpintų povandeninių laivų. Be to, dar pirks naujų tankų, šešias fregatas ir sudarys savo kariuomenę, kurioje bus 30,000 vyrų daugiau, negu kad turi šiuo metu.

Ši vyriausybės programa turi būti patvirtinta Kanados parlamento. Vakarų sąjungininkai ir Amerika visą laiką kritikavo Kanadą, kad jos karinės jėgos yra per mažos ir per silpnos. Ministeris pirmininkas Brian Mulroney pranešė, kad šis apsileidimas dabar bus pašalintas ir Kanada greitai bus „atsakingas ir patikimas partneris Vakarų Europos ir Šiaurės Amerikos apsigynimo programoje".

Daugiau lėšų apsiginklavimui

„Mes privalome pasidalinti bendrą apsigynimo naštą, kad mes būtume respektuojami ir kad mūsų nepriklausomybė būtų apsaugota", kalbėjo Kanados Gynybos ministeris Perrin Beatty parlamento atstovams. „Mes esame garbingi žmonės ir mes išteesėsime savo pažadą".

Pagal vyriausybės žinias, Kanada yra tryliktoje vietoje iš 15 NATO organizacijos narių, imant jos karines išlaidas ir produkciją. Tik Danija išleidžia mažiau.

Savo pranešime vyriausybė rašo, kad savo karinį biudžetą padidins 7.6 bil. dol., tai yra kasmet per tuos 15 metų maždaug po 2% daugiau. Povandeniniams laivams biudžete bus skiriama 3.8 bil. dol., kurie bus pilnai aprūpinti branduoliniais pabūklais.

Liberalai tuoj užprotestavo

Vyriausybė tuoj susilaukė protestų iš Kanados Liberalų partijos vado Douglas Frith, kuris sako, kad tai iššauks sovietų neapykantą ir geriau esą to nedaryti. Šis pranešimas yra pirmas, kuris Kanados gynybos ministerijos yra skelbiamas. Kažkas panašaus buvo daroma buvusio premjero Trudeau prieš 16 metų. Ši naujoji vyriausybės politika nori sumoderninti visą Kanados apsigynimo sistemą.

Šis planas priartins Kanadą prie Amerikos karo pajėgų. Amerika ragino Kanadą daugiau laikyti savo karo jėgų Europoje, kurioje ji turi motorizuotą brigadą ir du kovos skvadronus, apie 7,000 vyrų. Jos pažadas dabar yra konsoliduoti savo karines jėgas Europoje. Čia įeina ir pažadas permesti savo motorizuotą brigadą pavojaus atveju į Norvegija, kuri dabar stovi Vokietijoje.

Svarbi Kanados Arktika

Kanados naujieji povandeniniai branduoliniai laivai yra pagrindinis reikalas atstatant Kanados gynybą, sakoma vyriausybės pranešime. Naujieji submarinai saugos Atlanto ir Pacifiko pakrantes, kurias dabar saugoja 23 „pasenę ir aprūdiję" laivai. Kanadai taip yra reikalinga Arktikoje apsauga, nes iš jos pagal ekspertų nuomonę, gali prasidėti sovietų ataka.

Kai kurie ekspertai primena, kad neprileidimas sovietų povandeninių karo laivų prie Kanados Arktikos jau gerai saugojamas Amerikos povandeninių laivų, kurie tame regione patruliuoja nuo 1958 m. Šiuo reikalu Kanados ir Amerikos specialistų pasitarimai jau yra vedami nuo praėjusių metų. Kanada norinti būti partnere Arktikoje su Amerika, bet ne viena ginti šią sritį.

Pirmieji branduoliniais ginklais ginkluoti laivai turėtų, pagal dabartinį planą, pradėti veikti tik 1996 m., jei politinė situacija nepaskubins greičiau apsiginkluoti.

TRUMPAI IŠ VISUR

– **Okupuotoje Lietuvoje** Poezijos pavasario dienos buvo baigtos gegužės 31 d. Vilniuje. Baigiamajame vakare dalyvavo poetas Stasys Jonauskas, Juozas Šalkauskas, Onė Baliukonytė, ukrainiečių poetas Dmitrijus Čeredničenka, Alius Balbierius ir vertėjas Albinas Žukauskas. Į sceną buvo pakviesti skaityti poezijos Vytautas Bložė, JAV gyvenanti Vitalija Bogutaitė, serbas M. Dzerkovičius, latvis Peter Bruver. Taip pat buvo skaitomi Antano Jonyno, Oskaro Milašiaus, Stasio Santvaro ir Maironio eilėraščiai.

– **Kuba** praneša Amerikos katalikų organizacijai, kad išleis iš kalėjimų 350 politinių kalinių, kurie galės išvykti į Ameriką.

– **Genevoje** Sovietų Sąjungos delegacija pirmą kartą sutiko su Amerikos delegacija, kad nusiginklavimo sutartys būtų tuojau pat tikrinamos, kaip jos yra vykdomos praktikoje.

– **Delaware** sen. Joseph R. Biden paskelbė savo kandidatūrą į JAV prezidento postą demokratų partijos vardu. Tai jau penktas demokratų asmuo, norįs būti Amerikos prezidentu.

– **Londone** pagal Temzės upę darbininkai atrado masinį kapą, kuriame buvo užkasti apie 200 asmenų, kurie galėjo būti palaidoti prieš 150 metų. Jų kaulai buvo surinkti ir palaidoti kapinėse. Priežastis tik spėliojama.

– **Managvoje** Nikaragvos sandinistų vyriausybė padvigubino kainas elektrai. Vieną dieną prieš tai pranešė, kad gazolinui kainos pakeliamos 177%. Sandinistų laikraštis „Barricada" rašo, kad kainos buvo pakeltos dėl to, jog pakilo produkcijos kainos ir daugiau kainuoja transportacija ir energija.

– **Maskvoje** bus teisiami trys tarnautojai, dirbę prie Černobylio jėgainės praėjusių metų pavasarį, kai įvyko sprogimas. Jie kaltinami apsileidimu.

– **Managvoje** sandinistų vyriausybės nariai kalba, kad kraštui pradėjo trūkti alyvos, nes Rytų bloko valstybės nepristato pažadėtų siuntų laiku. Ruošiasi įvesti 4 dienų darbo savaitę, sumažinti elektros srovę ir suvaržyti privačias keliones.

– **Libano** laikraštis rašo, kad ayatola Khomeini sudarė aukšto rango pareigūnų komitetą, kuris turės peržiūrėti pagrobtųjų užsieniečių bylas Libane.

Latvijos laisvės demonstracijos Rygoje

Dalyvauja ir lietuviai

Chicago. – Latvijos Bendruomenė praneša, kad laisvojo pasaulio latvių jaunimas, solidarizuodamas su pavergtame krašte rengiamomis jaunimo demosntracijomis Rygoje birželio 14 d., rengia protesto demonstracijas Amerikoje, Kanadoje ir Europoje prieš sovietų tęsiamą okupaciją Latvijoje.

Latvijos žmogaus teisių grupė „Helsinkis 86" raštu išsiuntinėjo pakvietimus, kviesdama latvius birželio 14 d., 3:00 val. po pietų, rinktis prie Laisvės paminklo Rygoje ir pagerbti sovietų genocido aukas. Ten bus padedamos gėlės prisimenant tuos 15,000 deportuotų latvių į Sovietų Sąjungą, kurie okupacinių sovietų jėgų buvo 1941 m. birželio 14 d. išvežti. Tą pačią dieną 35,000 lietuvių ir estų buvo suimti ir išvežti į koncentracijos lagerius. Okupuotos Lietuvos žmogaus teisių veikėjai siunčia savo delegaciją į Rygą pareikšti solidarumą su latviais už Pabaltijo kraštų laisvę.

Demonstracijos skelbiamos iš anksto

Viešos demosntracijos prie šio paminklo, Latvijos nepriklausomybės simbolio, sovietų yra uždraustos. Praeityje įvykusių demonstracijų organizatoriai buvo areštuoti. Šį kartą, ir tai yra pirmą kartą, kai demonstracijos yra skelbiamos iš anksto.

Šios žinios apie „Helsinkio 86" demonstracijas yra skelbiamos per „Amerikos Balso" radijo transliacijas. Lietuvių ir estų radijo tarnybos skelbia pranešimus į okupuotus Pabaltijo kraštus. Taip pat ir Laisvosios Europos radijas.

Chicagoje šio šeštadienio vidurnaktį, 12 val. naktį, pradedamos demonstracijos prie Washingtono paminklo, Wacker Drive ir State gatvių susikirtime. Sekmadienį, 6:00 val. ryto, latviai demonstrantai padės gėlių vainiką prie Washingtono paminklo. Demonstracijos čia yra derinamos prie laiko, norint mintimis būti su pavergtos latvių tautos jaunimu ir demonstracija Rygoje. Demonstracija čia baigsis apie vidurdienį sekmadienį.

Laikas derinamas su Rygos laiku

Amerikiečių Latvių Bendruomenė, kuri reprezentuoja netoli 200 įvairių savo politinių, kultūrinių ir religinių organizacijų visoje Amerikoje, praneša, kad protesto prieš sovietus demonstracijos, pritaikant laiką prie Rygos demonstracijos laiko, bus šį sekmadienį, birželio 14 d., Washingtone, New Yorke, Los Angeles, Bostone, San Francisco, Philadelphijoje, Clevelande, Minneapolyje, Denveryje, Portlande, Ore., Lincoln, Nebr., Poughkeepsie, N.Y., ir Kalamazoo, Mich.

Tik maža dalelė iš **Lietuvos Holokausto.** 1941 m. sovietų komunistai masiniai žudė Lietuvos laisvės kovotojus. Čia matome Pravieniškių koncentracijos stovykloje besitraukiančių bolševikų surengtų skerdynių pasekmes.

Europoje demonstracijos bus taip pat suderintos su Rygos laiku.

Amerikiečių Latvių Bendruomenė kviečia lietuvius ir estus tuose miestuose prisidėti prie šių laisvės demosntracijų.

– **Washingtone** NASA įstaiga praneša, kad skrydis į erdvės numatytas kitų metų birželio mėnesyje.

– **Tokyo** Japonijos vyriausybė pranešė, kad yra pasiryžusi išleisti septynis trilijonus dolerių japonų gyvenimo pagerinimui. Tai pirmoji valstybė pasaulyje paskelbusi tokį planą ir turinti daugiausia pinigų pasaulyje.

– **Venecijoje,** kai prez. Reaganas pradėjo pasitarimus ekonominiais reikalais su kitomis šalimis, jo žmona Nancy buvo Švedijoje padėti kovoti vyriausybės vedamai kovai su narkotikais.

– **Washingtone** specialus prokuroras Iran - Contras byloje įsakė atvykti dar dviem izraelitams į teisma ir liudyti ginklų pardavimo byloje. Jie yra Amiram Nir, ministerio pirmininko patarėjas ir ginklų pirklys Yakov Minrodi. Prieš savaitę buvo įsakyta liudyti Al Schwimmer, kitam pirkliui. Izraelis atsakė, kad bendradarbiaus su prokuroru, tačiau neleis savo piliečiams liudyti.

– **Londone** Marsallo plano 40 m. sukakties proga kalbėjo Gynybos sekretorius Caspar Weinberger, kuris pasakė, kad būtinai reikia stiprini NATO pajėgas, nes Sovietų Sąjungos pavojus didėja, kadangi negalima pasitikėti jų nusiginklavimo pažadais, kad ir pasirašytais.

KALENDORIUS

Birželio 12 d.: Anupras, Kanura, Ramas, Dova, Mikantė, Rūta, Ramūnas, Vilma, Uosis.

Birželio 13 d.: Antanas Paduvietis, Akvilina, Kunotas.

ORAS

Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:27. Temperatūra dieną 84 l., naktį 64 l.

SPORTO APŽVALGA

Futbolas Chicagoje

KOMANDŲ LENTELĖ

Futbolo pirmenybių pavasario ratui įpusėjus, Major divizijos komandų padėtis:

Vieta	Komandos vardas	Rungtynių skaičius	Įvarčiai	Taškai
1.	Vokiečių Kickers"	6	16:4	10
2.	Lenkų „Eagles"	3	15:4	6
3.	Vokiečių „Schwaben"	5	13:9	6
4.	Skandinavų „Vikings"	5	9:8	6
5.	Čekų „Sparta"	6	6:8	5
6.	Vokiečių „Green-White"	6	11:13	5
7.	Serbų „United Serbs"	6	15:14	4
8.	Liths „Lituanica"	5	8:19	4
9.	Lenkų „Royal Wawel"	5	10:18	3
10.	Lenkų „Lightning"	5	2:8	3

J. J.

„LITUANICA" ĮVEIKĖ „ROYAL WAWEL"

Futbolo pirmenybių pavasario ratas jau įpusėjo. „Lituanicos" komanda praėjusį sekmadienį sužaidė penktąsias rungtynes iš turimų žaisti 9. Šį kartą žaidė prieš lenkų komandą „Royal Wawel". Rungtynės vyko namie, Marquette Parke, mūsų aikštėje, kuri taip pat yra ir „R.W." registruota namų aikštė. O namai lieka namais, ypač jaukūs mūsiškiams, kur sava publika. Ir jos daugiausia negu kur kitur.

Pirmame puslaikyje mūsų vyrai, žaisdami pavėjui, susikūrė nežymią lauko persvarą. Priešpuolyje lenkai pelnė pirmąjį kampinį ir iš jo dvyliktoje minutėje jau vedė 1:0. Po keliolikos minučių Algis Krygeris arti „Royal Wawel" baudos aiškės susidūręs su jų gyniku, iškovojo kamuolį ir apvedęs išbėgusį vartininką, pasėkmę išlygino 1:1. Tai buvo vaizdingas A. Krygerio, kaip žaidėjo, sugebėjimo pademonstravimas.

Antrame puslaikyje, kad ir prieš vėją ir saulę žaidžiant, „Lituanicos" komanda išlaikė lygų žaidimą ir neretai susikūrė gražių progų prie „Royal Wawel" vartų. Iš vienos tokių progų Antanas Jenigas, (Toni vadinamas), puslaikiui dar neįpusėjus, išviliojęs vartininką, tiksliu šūviu kamuolį perkėlė per jį ir rezultatą padarė 2:1 „L." naudai. Netrukus publikos džiaugsmas virto nusiminimu, kai rungtynių teisėjas per griežtai „nušutino" mūsų pagrindinį gyniką Phil už kietą žaidimą, iš karto jam parodydamas raudoną kortelę, kas reiškia tam žaidėjui „atostogas" ne tik šitose rungtynėse, bet gal dar ir pora ateinančių. Jo vietą užėmęs H. Jenigas, vykusiai užpildė pasidariusią tuštumą ir 35 minutėje jo gražiai įstrižai svečių baudos aikštės užkeltą kamuolį mūsų puolikas P. Vozniakas su galva įsodino į „R.W." vartų tinklą — ir 3:1. Tas jo įvartis pasirodė laimėjimą ir taškus nešantis, nes po keletos minučių „R.W." įkirto antrąjį įvartį, kai mūsų vartininkas be reikalo išbėgo iš vartų. Tą savo klaidą jis netrukus keleriopai išpirko, nuimdamas kelis labai pavojingus, prieš saulę iškilusius, aukštus kamuolius, kai paskutinėse minutėse „R.W." užspaudė mūsiškių vartus. Rungtynės baigėsi 3:2 „Lituanicos" naudai.

Kad ir žaisdama vienu žaidėju mažiau, „Lituanica" šį kartą sužaidė žymiai geriau tiek puolime, tiek gynime. Ypač patikimas atrodė gynimas. Po šio laimėjimo ir „L." su 4 taškais įsijungė į Major divizijos respektuojamą komandų tarpą, kur ji iš tiesų ir turėtų priklausyti.

Ir rezervas ieško pripažinimo

„Lituanicos" rezervo komanda, šutinama vidurdienio saulės, praėjusį sekmadienį ambicingai sužaidė 2:2 prieš „Royal Wawel" stiprią rezervo komandą. Komandos vadovas Robertas Jokubauskas optimistiškai žiūri į savo komandos ateitį.

NETIKĖTA PERGALĖ PRIEŠ „EAGLES"

Birželio 10 dienos vakare „Lituanicos" vyrų komanda žaidė pirmenybių rungtynes prieš visokiais titulais pasipuošusią lenkų komandą „Eagles" buffalo Grove priemiestyje. Rungtynes laimėjo „Lituanica" rezultatu 3:2. Įvarčius pelnė St. Jenigas — 2 ir Toni Jenigas — 1.

Laimėjimas prieš „Eagles" nėra kasdieninis reiškinys. Ir tai perkėlė „Lituanicos" komandą iš aštuntos vietos, kaip lentelėje parodyta, į penktąją.

Rungtynės prieš „Sparta"

Šį sekmadienį, birželio 14 d., „Lituanicos" vyrų komanda žais pirmenybių rungtynes prieš pernykščių metų meistrą čekų „Sparta". Rungtynės bus Marquette Parko aikštėje 3 valandą po pietų. Rezervas žais 1 val. p.p.

Rungtynėms prieš „Spartą" mūsų komandos rimtai ruošiasi.

J. J.

Kauno „Granitas" — Tarptautinės rankinio federacijos taurės laimėtojas. I eil. iš k.: V. Milašiūnas, R. Cikanauskas, A. Mikučionis, M. Juška, G. Mikulėnas. II-je eilė. — J. Kaučikas, R. Valuckas, A. Mockeliūnas, V. Babarskas, E. Miknius, R. Dumbliauskas, V. Novickis, komandos gydytojas V. Norkus, treneriai M. Prakapas ir A. Skarbalius.

Ok. Lietuvoje

EUROPOS TAURĖ KAUNO „GRANITUI"

„Žalgiris", Sabonis! „Žalgiris", Sabonis! Rodos, kad be krepšinio ok. Lietuvoje nieko daugiau nėra. Seniai žinome, kad daugelyje sporto šakų nemažai Lietuvos sportininkų yra iškilę į olimpinę ar net pasaulinę klasę, o š.m. gegužės pradžioje į šią klasę tvirtai įsiskverbė ir ok. Lietuvos rankininkai.

Kauno „Granito" rankininkai, po baigminių rungtynių Kaune prieš Madrido „Atletico" komandą, laimėję auksu spindinčią tarptautinės rankinio federacijos taurę (jiems įteiktą tos federacijos pirmininko šveicaro Otto Schwarz), stebint 5000 ispaniškų stiliumi plojančių ir rėkiančių žiūrovų, dūdų orkestrui grojant, apžygiavę aplink sporto salę, pastatė šį naująjį trofėjų šalia „Žalgirio" laimėtos tarpkontinentinės taurės.

„Granitas" jau prieš keletą metų turėjo teisę į tokias varžybas (tam reikia Sov. Sąjungos pirmenybėse baigti tarp pirmųjų trijų), bet dėl įvairių priežasčių dalyvavimas tokiose rungtynėse Maskvos buvo sulaikytas. Šiemet tos durys atsidarė ir „Granitas" iškeliavo į tarptautinę areną su pasiryžimu įrodyti, kad lietuviai rankininkai ten jau ir priklauso. Pergalė sekė pergalę iki „Granitas" staiga atsidūrė lemiamose rungtynėse prieš Madrido „Atletico". Pirmosios rungtynės Madride baigėsi 23-23, kai kauniečiai nutildė triukšmingą Madrido publiką savo greičiu, veržlumu ir tiksliais šūviais. Buvo manyta, kad Kaune jau bus lengva ir iš anksto džiaugtasi pergale ir laimėta taure. Tačiau ispanai nei negalvojo pasiduoti. Žaibišku greičiu ir geru gynimu jie netrukus veda 6:3, bet „Granitas" susiorganizuoja, tuoj išlygina ir kėlinį laimi 11:8. Tačiau antrame Madridas vėl lygina 14:14, o dvi paskutinės minutės „Granitui" ir Kauno žiūrovams tampa amžinybe. Pasekmė iki galo nepasikeitė, o to „Granitui" ir užteko, nes pagal taisykles tokiu atveju „Granitas" skelbiamas laimėtoju, nes Madride įmušė daugiau įvarčių, negu Madridas Kaune.

Ne vien tik ok. Lietuvos vyrų rankinis aukšto lygio, tai įrodyti pasitempė ir Vilniaus „Eglės" rankininkės. Jos paskutiniame rate Kijeve įveikė Rostovą 28:27, Kubanę 26:23 ir grįžo pasipuošusios bronzos medaliais.

„Granito" kapitonas V. Novickis priima Tarptautinės rankinio federacijos taurę iš tos federacijos pirmininko šveicaro Otto Schwarzo.

NESNAUDŽIA IR FUTBOLININKAI

Vilniaus „Žalgirio" futbolo komanda jau eilė metų aukščiausioje Sov. Sąjungos lygoje ir visada laikesi 5-6-toje vietoje. Tačiau šiemet žalgiriečių žaidimas pagerėjo ir vienu metu „Žalgiris" buvo iškilęs net į antrą vietą (iš 16-os). Šiuo metu, po 11-kos rungtynių, „Žalgiris" turi 5 pergales, tris pralaimėjimus ir 3 lygiąsias ir turnyrinėje lentelėje stovi 3-je vietoje.

Dar geriau sekasi Klaipėdos „Atlantui" pirmoje lygoje. Jis laimėjo visas šešias pirmąsias rungtynes ir stovi pirmoje vietoje.

Ok. Lietuvos respublikos aukščiausios grupės futbolo pirmenybėse po penkių turų pirmauja Vilniaus SRT (su 9 taškais). Kauno „Kelininkas po 4 rungtynių turi 8 tšk., o Tauragės „Tauras", po 5 rungtynių — 8 tšk.

DVIRAČIŲ SPORTAS

Černovicuose vyko Sov. Sąjungos moterų dviračių sporto žiedinių lenktynių čempionato antrasis turas. 50 km varžybas laimėjo panevėžietė Laima Zilporytė.

L. Zilporytė ir S. Lizdenytė (abi panevėžietės) atstovavo S. S. pirmajai rinktinei, užėmusiai II-ją vietą. Grupinėse 80 km lenktynėse Zilporytė buvo 4-ta, o Lizdenytė — 5-ta.

LIETUVIAI TRENIRUOJA ANGOLIEČIUS

R. Kleponis ir jo žmona Danutė nuo 1986 m. Sumbės mieste, Angoloje, treniruoja to miesto rankininkus. Angoliečiai labai domisi rankinio sportu. R. Kleponis jau suorganizavo Sumbės mieste rankinio pirmenybes, kuriose dalyvavo keturios komandos. Sumbė yra maždaug 230 km nuo Angolos sostinės Luandos.

R. Kleponis buvo 1963 m. Sov. Saj. rankinio čempionas ir ok. Lietuvos nusipelnęs treneris. Jo žmona Danutė taip pat rankinio trenerė. Angolon atvykusius Kleponius pasitiko Luandos jūreivininkystės mokyklos dėstytojas S. Kazlauskas. Ir kur tų lietuvių nėra!

PASIRUOŠIMAI 1988 M. OLIMPIADAI

Kalbant apie bendrą Lietuvos sporto lygį, kad jis pasiekęs aukštos klasės, įrodo ir tai, kad šiomis dienomis Sovietų valstybino sporto komiteto kolegija pativrtino 30 kandidatų sąrašą, pradėti pasiruošimą 1988 m. olimpiadai, vyksiančiai P. Korėjoje. Tie kandidatai yra iš šių sporto šakų: krepšinio, futbolo, akademinio irklavimo, baidarių, buriavimo, dviračių, jojimo, lengvosios atletikos, rankinio, žolės riedulio ir slidinėjimo.

Tik šiuo metu nuolatinės riaušės P. Korėjoje, nesutarimas su Š. Korėja dėl olimpinių programų pasidalinimo ir nenormalūs politiniai santykiai su kai kuriais kraštais, kelia klausimą, ar iš viso olimpiada įvyks, o jei įvyks — kas joje dalyvaus.

GIMNASTIKOJE

Vilniaus Sporto rūmuose vyko tradicinės tarptautinės meninės gimnastikos turnyras. Dalyvavo Bulgarijos, JAV-ių, Rumunijos, Prancūzijos ir Sov. Sąjungos gimnastės. Pirmą varžybų dieną daugiakovėje II-rą vietą laimėjo Sov. Sąjungai atstovavusi vilnietė S. Kubiliūtė.

Chicagoje

LAUKIAMA ĮDOMIŲ KREPŠINO RUNGTYNIŲ

Chicagos dienraščiai — „Tribune" ir „Chicago Sun-Times" praneša, kad š.m. spalio 23-25 dienomis Milwaukee, Wisconsin, The Mecca stadijone vyks pirmasis NBA susitikimas su tarptautiniais oponentais. Milwaukee „Bucks" bus pirmoji NBA komanda, kuri čia rungtyniaus su Sovietų Sąjungos krešinio rinktine ir su Europos krepšinio meistru Italijos Tracer Milan. Turnyras susidės iš trejų rungtynių: spalio 23 d. „Bucks" rungsis su Tracer Milan. Spalio 24 d. Sovietų rinktinė rungtyniaus su Tracer Milan ir spalio 25 d. finalinėse susitiks „Bucks" ir Sovietų Sąjungos rinktinė.

Pirmosios dvejos rungtynės bus rodomos WTBS televizijos, o ABC transliuos žaidynes tarp „Bucks" ir Sov. Sąjungos rinktinės. Žaidėjams yra numatyti prizai — 50,000 dol., 30,000 dol. ir 20,000 dol. „Bucks" jau iš anksto praneša, kad jie savo laimėtą prizą (nežiūrint kurį) paaukos labdarai.

Šiomis rungtynėmis domisi ir Chicagos bei apylinkių lietuviai, nes bus proga pamatyti Sov. Sąjungos rinktinėje žaidžiančius lietuvius. Kaip žinia, Sovietų rinktinėje žaidžia 5 ar šeši geriausi „Žalgirio" krepšininkai.

— **Juozas Poderys**, Danutės ir Gedimino Poderių 16 metų sūnus, yra pasižymėjęs plaukikas Sault Ste. Marie, Ont. Jis dalyvaus ir visos Kanados plaukime Calgary.

Chicagos „Neries" sportininkai gavo dvi pirmąsias vietas Š. Amerikos liet. sporto žaidynėse, įvykusiose praėjusį savaitgalį New Yorko apylinkėse. Čempionais tapo „Neries" krepšinio jaunių A kl. komanda ir vyrai tinklininkai. Chicagos „Lituanicos" krepšininkai užėmė II v. jaunių A ir III vietą vyrų A klasėse.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS—161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL

Subscription Rates: $60.00. Foreign countries $60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$60.00	$35.00	$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	$60.00	$35.00	$20.00
Užsienyje	$60.00	$35.00	$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	$35.00	$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

Tel. RE-llance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS — karūnėlės, tiltelia, plokštelės ir bendroji praktika
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12, Penkt. 2-7

Dr. Albinos Prunskienės kabinetą perėmė
DR. EVELYN G. BASCO
Specialybė: šeimos ir vidaus ligos
2659 W. 59 St. Tel. 737-8818
Val.: pirm., penkt. nuo 2-5 p.p. ir antr., ketv. nuo 4-7 v.v.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 o.v.; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Ofs. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Il
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 myla į vakarus nuo Harlem ve.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKA
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius „Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Naudokimės galimybėm –

VASARIO 16 GIMNAZIJA DAR PAGERĖJO

Šį birželį sutinkame pakėlę sparnus į Romą, kurios prieglobstyje katalikų Bažnyčios sostinėje Vatikane bus didelis sujudimas. Birželio 28 dieną ten bus capella papale, skirta paminėti Lietuvos krikštui. Labai didelė ir labai svarbi diena viso pasaulio lietuviam. Tose paties popiežiaus atnašaujamose Mišiose dalyvaus visi tuo metu Romoje esantieji kardinolai, visi Vatikanui priskirti kitų valstybių diplomatai ir kiti garbingi bei garsūs žmonės. Tą pačią dieną ir tą pačią valandą apeiginės Mišios bus Vilniuje ir kitur okupuotoje Lietuvoje, tik tiek iškilmingos, kiek pavergėjo malonė teiksis leisti. Tačiau Lietuvos vardas garsiai nuskambės po pasaulį ir dar vieną kartą suteiks jam progą prisiminti mūsų vargstančios Tėvynės sunkią padėtį dabartinėje vergijoje ir lietuvių pastangas iš jos išsivaduoti. Tikrai didelis ir reikšmingas įvykis, tegalintis pasikartoti tik kartą per šimtą metų. Vertai mes esame juo taip susidomėję ir iš visų pasaulio kampų būriais į Romą skrisime.

Tokiems garsiems trimitams mus į Romą šaukiant, mes turbūt nė nepastebėjom kito mums svarbaus renginio toje pačioje Europoje, nedideliame Vokietijos miestelyje Huettenfelde. Ten birželio 20 bus pašventintas ir atidarytas naudojimui Vasario 16 gimnazijos berniukų bendrabutis.

Žinome mes visi apie šią vienintelę normalią ir laisvą lietuvišką vidurinių mokslų įstaigą pasaulyje, todėl jos istorijos čia kartoti nebereikia. Galbūt nebereikia priminti nė jau dvejus metus statomo naujo berniukų bendrabučio, kuriam mes buvome paprašyti ir aukų sumesti. Tačiau mažai kam žinoma, kad šis bendrabutis jau baigtas ir šį rudenį suteiks jaukią prieglaudą laisvojo pasaulio lietuviškam jaunimui, pasiryžusiam geriau pramokti lietuvių kalbos. Kartu su šios statybos užbaigimu ši mums labai svarbi lietuviškojo švietimo įstaiga lyg ir baigia įsitvirtinti, nors tai atlikti jai prireikė daugiau kaip trisdešimt metų. Prieš kelerius metus ji buvo net gerokai susvyravusi, nes dėl mokinių stokos grėsė užsidarymo pavojus.

Tai didelis ir reikšmingas mūsų visų laimėjimas, vainikuojamas birželio 20 d. Vasario 16 gimnazijos vadovybė ruošia dideles iškilmes. Bendrabutį šventins aukšti dvasiškiai, iškilmėse dalyvaus ir žymūs vokiečių valdžios atstovai. Gimnazijos direktorius kviečia ir lietuviškos visuomenės vadus bei jos dvasiškiją, ypač vykstančius į Romą, ragindamas užsukti į šį mažytį Vokietijos miestelį ir kartu su Vokietijos lietuviais pasidalinti šio įvykio įspūdžiais. O užsukti tikrai yra dėl ko. Gimnazija yra mums labai brangus lietuvybės židinys, mūsų tautiškosios dvasios ugdytojas, rimta lietuviškojo vidurinio mokslo įstaiga. Jos išlaikytojų pastangas reikia įvertinti ir pačius išlaikytojus pagerbti.

Atliktas didelis darbas. Ir gimnazija dabar yra įsikūrusi moderniškose patalpose. Apynaujis gimnazijos pagrindinis pastatas, naujesnis mergaičių bendrabutis, o dabar visiškai naujas berniukų namas sudaro išbaigtą šios mokyklos buveinę. Greitai bus baigta atstatyti sudegusi pilis, kuri suteiks pagalbines patalpas gimnazijai ir dar daug jų liks Vokietijos lietuvių kultūros židiniui. Ši visa pastatų grupė su juos supančiu 4 hektarų (apie 16 akrų) gražiu sodu sudaro labai jaukų ir mielą lietuvišką kampelį.

Tačiau ir taip susitvarkiusiems gimnazijos vadovams ir ją padedančioms išsilaikyti Lietuvių Bendruomenės įvairioms vadovybėms nesibaigia. Silpnėjanti mūsų išeivijos lietuvybė tų rūpesčių kasdien prikuria dešimtimis. Gimnazijai vis stinga lėšų, mokymo priemonių, profesiona ų mokytojų ir labiausiai — mokinių. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovybės bei jos talkininkų pastangomis tų mokinių stokos pavojaus pašalinimas sudarė sąlygas gimnazijai ramiau ir be nervų įtempimo dirbti švietimo darbą, bet tai negali būti tik vienkartinės pastangos. Toks pavojus gali vėl atsirasti, nes iš kitų kraštų atvykstantieji mokytis jauni lietuviai ar lietuvės gimnazijoje tepabūna tik vienerius metus. Labai retai kas nors išbūna dvejus. Todėl tų mokinių stoka gali vėl atsirasti. Vienu metu buvo pririnkta jau net arti šimtinės mokinių, tačiau, raumenis šiek tiek atleidus, jų vėl sumažėjo. Šiais metais registracija kažkaip vėl sulėtėjo. Praėjusiais metais iš JAV į Vasario 16 gimnaziją mokytis vyko berods septyniolika mokinių, o šiais metais iki šiol užsiregistravusių tėra tik dvylika. Iš Pietų Amerikos tėra tik keturi – Lietuvių fondo stipendininkai. Kiek į gimnaziją nuvyks iš kitur, dar nežinia, tačiau iš JAV ketinančių vykti kaip ir per mažai. Reikia paieškoti daugiau.

Nors ieškotojai ir labai uolūs, tačiau ir jų jėgos ribotos. Nuolatinis darbas nuvargina. Daugiau pastangų turėtų parodyti ir tokio jaunimo tėvai, o taip pat ir organizacijos, sakykim, sudarydamos bent po kuklų fondelį stipendijoms. Anksčiau veiklūs buvo lėšų telkimo būreliai, nuolat rinkdami gimnazijai pinigus. Jų irgi dabar mažiau. Reikėtų juos atgaivinti. Tačiau labai gerai būtų, jeigu įvairios organizacijos ateitų Lietuvių Bendruomenei į talką ir savomis lėšomis kiekvienais metais pasiųstų bent po vieną mokinį. Tai būtų tikrai prasmingas darbas. Tiesa, yra ir dabar tokios iniciatyvos. Nuolatinę paramą teikia dr. Sidrių šeima ir berods kelias tokias stipendijas yra parūpinusi kanadiškė Uleckienė. Tokių pastangų reikėtų žymiai daugiau. Iš tų pastangų mums visiems yra didelė nauda. Gimnazijoje besimokydami jauni lietuviai išmoksta ir lietuvių kalbos, pagyvena lietuviškoje aplinkoje, stiprina savo lietuvišką dvasią ir įgyja daugiau patriotizmo. Visa tai liudija ir jų dalyvavimas lietuviškoje veikloje, neišskiriant nė politinės. Tai parodo dažni jų pasireiškimai prieš Lietuvos okupaciją, kaip demonstracijos Vienos konferencijos metu ar kitomis progomis. Gimnazija dalyvaus ir Vatikano iškilmėse birželio 28 d. Jos mokiniai, grįžę į savo gyvenamuosius kraštus, daug mieliau jungiasi į lietuvišką darbą. Ypač tai ryšku Pietų Amerikoje. Taigi mūsų pastangos vėjais nenueina. Todėl parodykim jų daugiau ir stipriau Vasario 16 gimnaziją paremkim — dabar jau paieškodami daugiau mokinių, nes mokymosi sąlygos labai pagerėjo.

Bronius Nainys

Arkivyskupas Jurgis Matulaitis su Aušros Vartų parapijos mokyklą baigusiais 1926 m., kai jis lankėsi Eucharistiniam kongrese Chicagoje ir aplankė beveik visas lietuviškas parapijas Amerikoje.

ARKIVYSKUPAS JURGIS MATULAITIS – PALAIMINTASIS

Šiemet sausio 27 d. suėjo 60 metų, kai mirė žemei ir gimė dangui mūsų laikų tautietis, taigi mūsų brolis arkivyskupas Jurgis Matulaitis. Jo paskelbimas palaimintuoju, kurį padarys Šventasis Tėvas, jau nustatytas. To laukia ne tik lietuviai, bet ir nelietuviai, kurie jį pažino iš jo gyvenimo, jo raštų arba iš jo užtarymu gaunamų malonių.

Kai kam gali atrodyti, kad mes lietuviai jau turime danguje savo šventąjį Kazimierą, Bažnyčios paskelbtą lietuvių tautos ir jos jaunimo globėju. Tad kam dar laukti kito šventojo...

Šv. Kazimieras buvo Lietuvos valdovų atstovas, Gediminaitis, Jogailos vaikaitis, gimęs ir augęs Lenkijos Krokuvoje, o tik paskutiniais gyvenimo metais suartėjęs su savo senelio tėvyne Lietuva. Tai Lietuvos didikų, valdovų atžala. Tuo tarpu būsimasis šventasis Jurgis yra šių laikų liaudies vaikas, Suvalkijos lygumų sūnus, gimęs ir augęs ne puošniuose karaliaus ar kokio didiko rūmuose, o tik samanotoje lietuvio ūkininko lūšnelėje, bėgiojęs Lietuvos žemele, piemenėliu ganęs bandą, vaikščiojęs paskui žagrę ardamas Lietuvos dirvonus. Tiesa, aukštąjį mokslą jis pasiekė užsienyje – Petrapilyje, Šveicarijos Friburge, tarnavęs visų tautų žmonėms, pagaliau grįžo į savo tėvynę kaip Vilniaus vyskupas ir apaštalinis vizitatorius Lietuvai. Kaune ir baigė savo žemiškąją kelionę.

Keliant arkivyskupo Jurgio Matulaičio šventumo klausimą, galima išgirsti balsų, o ką jis padarė svarbaus? Už ką jis turi būti paskelbtas šventuoju? Jis nepaaukojo savo gyvybės už tikėjimą, kaip lenkų Kolbe. Jis nebuvo nužudytas už tikėjimą, kaip atsitinka su misijonieriais pagonių kraštuose. Taip, kiti nepadarė jo šventuoju, bet tokiu jis pats pasidarė. O ir paskelbimas palaimintuoju ar šventuoju asmens tokiu nepadaro. Palaimintasis ar šventasis yra danguje, tad čia žemėje beatifikacijos ar kanonizacijos iškilmės nieko neprideda asmens šventumui. Jis pats tokiu pasidarė, pasinaudodamas Šv. Dvasios malonėmis. Tai yra pavyzdys gyviesiems, kaip galima pasiekti šventumo, į kurį visi yra pašaukti ir kuriam visi skirti.

Dalis arkiv. Jurgio Matulaičio gyvenimo ir veiklos sutapo su Lietuvos valstybės atkūrimo laikotarpiu. Kokia rolė buvo būsimo palaimintojo tame laikotarpyje, nerasime jokiame istorijos vadovėlyje, nes tai buvo daugiau dvasinio gyvenimo kėlimas, jo tobulinimas.

Atkreipkime dėmesį į padėties panašumą į laikotarpį, kuriame gyveno arkiv. Jurgis Matulaitis su šių laikų gyvenimu Lietuvoje. Tas pats tautinis ir religinis persekiojimas, tie patys Bažnyčios vargai. Bet Jurgis Matulaitis nenuleido rankų. Jis organizavo slaptas vienuoliškas bendruomenes, jis ėmėsi spręsti skaudžius socialinius klausimus, organizavo darbininkus pakelti jų žmogišką vertę. Užtat jis buvo apšauktas modernistu, net komunistu, skustas Romai. Bet jis nepabūgo, nepalūžo...

Panašiai ir Vilniuje buvo šmeižiamas, niekinamas, jam buvo grasoma, bet jis nuo savo kelio nenusisuko. Jis mokėjo nešti jam Kristaus skirtąjį kryžių, kuris buvo tikrai nelengvas, kaip jis pats yra pasakęs: „Kryžius tik paveikslėliuose atrodo gražus, gėlėmis papuoštas. Tikrasis kryžius, gyvenimo kryžius visuomet sunkus". Bet jis pamilo kryžių, nes tai buvo jo Viešpaties Jėzaus kryžius, kuris veda į gyvenimą, ne į mirtį.

Ar šventajam dangus taip prasideda žemėje, kaip pasmerktajam pragaras? Iš vokiečio jėzuito karo kapeliono Friedrich Muckermanno, kuris vyskupą Jurgį pažino Vilniuje, žodžių atrodo, kad taip. Štai jo žodžiai: „Jis jau gyveno toje šalyje, kur skamba šventųjų bendravimo tonas. Ten (Vilniuje) susirinkę žmonės iš įvairių tautų, tačiau bendrai garbina Viešpatį... Vyskupo Matulevičiaus širdyje viešpatavo taika Dievo, kurio saulė šviečia visiems žmonėms... Tai buvo tikėjimo kvėpavimas, meilės dvasios aplink jį dvelkimas. Tokį mes matėme, tokį mes jį gerbėme". O arkiv. Jurgiui Matulaičiui mirus, Tumas-Vaižgantas išsireiškė, kad jis mirdamas palikęs „šventojo kvapsnį" (odorem sanctitatis).

Nuostabų kelią į šventumą pasirinko arkiv. Jurgis Matulaitis-Matulevičius. Jis įstojo į marijonų vienuoliją, ją atnaujino, priderino prie to laiko gyvenimo reikalavimų. Būdamas Romoje, prie apaštalo Petro karsto prisiekė: „Nei aš pats, nei vienuolija, nei jos nariai netarnausime jokiems pašaliniams tikslams, bet vien Dievui, Bažnyčiai ir sielų išganymui". Dievui tokia priesaika patiko, ir Jurgis visą gyvenimą jos laikėsi.

Lengva tikėti, kad arkiv. Jurgis Matulaitis yra šventas. Tik reikia stebėtis, kaip sunku šventuoju tapti. Jis nepaisė jokių kliūčių, jokių sunkenybių ir visą savo gyvenimą vykdė šventumo idealą. Dėl to jis yra pavyzdys ne vien dvasiškiams, bet ir įvairaus amžiaus, įvairių padėčių žmonėms. Jis našlaitis, piemenėlis, žemdirbys, ūkininkas, redaktorius, laikraštininkas, moksleivis, studentas, mokytojas, profesorius, administratorius, pogrindžio veikėjas, pasaulietis, dvasiškis, vienuolis — tad visi jame mato savąjį. Jis tuos darbus dirbo, vietas užėmė, savo kailiu išbandė, todėl yra taip visiems savas ir artimas.

Šiandien, kai Vakarai sekuliarizėja, Rytuose skiepijama bedievybė, arkiv. Jurgio Matulaičio idėjos yra gyvos ir aktualios dabarčiai ir ateičiai. O jos yra tokios, jo žodžiais tariant: „Tobulinti save, tarnaujant kitiems. Gyventi sąmoningu antgamtiniu gyvenimu. Blogį nugalėti gerumu, atkaklumą įveikti meile. Išlaikyti ramybę ir drąsiai žiūrėti į ateitį — pasitikėti Dievo Apvaizda. Eiti drąsiai ir narsiai prie tikslo keliu, kurį Dievas mums nurodo, kur dvasia mus veda. Dvasios nei pančiais niekas nesurakina, nei kalėjime užkals, nei ištrėmime nesulaikys. Reikia eiti ten, kur didžiausia bedievybė, ištvirkimas, tikėjimo atšalimas, nutolimas nuo Bažnyčios. Visur įsibrauti. Jei kur išvaro pro vienas duris, grįžti pro kitas. Ir tai ne kokiai revoliucijai, neramumui kelti, o vien tik, kad būtų visur įnešta Kristaus dvasia".

Tokiais raginimais kalba mums arkiv. Jurgis Matulaitis. Jis parodo, kaip išsivaduoti iš beprasmybės, kuria serga šių laikų jaunimas, inteligentija. Jis kviečia mus siekti asmeninio ir visuomeninio šventumo, kai pasaulis serga baisiom ligom. O tos ligos yra tokios: Meilės stoka tarp žmonių. Socialinėje, kultūrinėje, tautinėje ir politinėje veikloje stoka ryšio su Dievu arba tas ryšys visiškai nutrauktas. Nesugebėjimas derinti vertybių: neigiama, kas teigtina, teigiama, kas atmestina. Arkiv. Jurgis aiškiai parodė, kaip asmeniškame gyvenime suderinti veikimą ir kontempliacija, socialiniame — teisingumą ir meilę, supratimą, pagarbą ir pasiaukojimą. Jo pavyzdys — Kristus. Suartinti pasauliečius ir dvasiškius, kad jie bendrai spręstų katalikų problemas. Tie klausimai aktualūs ir šiandien. Tai vienas iš svarbiausių misijos uždavinių, dabar vykdomų Bažnyčios po Vatikano II susirinkimo.

Lietuva yra Marijos žemė. Džiaugsimės, kad pirmasis toje žemėje išaugęs šventasis yra Marijos sūnus — vienuolis marijonas. Besirengdami švęsti Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį, paruoškime savo širdis atviras priimti savo tautos šventąjį. Kai jis birželio 28 d. bus paskelbtas palaimintuoju, galėsime ne tik privačiai, bet ir viešai jį garbinti, jam pavesti savo ir savo tautos reikalus. O jis tikrai yra pasirengęs kiekvienam padėti. Ir iš dangaus jis gali kartoti žodžius, kuriuos pasakė žengdamas į Vilniaus vyskupo sostą: „Rūpinsiuosi būti tėvu ir bičiuliu... Būsiu bičiulis mažiems vaikeliams... Būsiu bičiulis neturtėliams ir nelaimingiesiems. Guosiu pavargėlius, raginsiu turtingus, kad dalintųsi su jais. Neatstumsiu nuo savęs nė vieno... Rūpinsiuosi, kad viešpatautų meilė, kad nebūtų barnių, neapykantų, nuoskaudų. Noriu būti atlaidus piktiems, parama silpniems, užuovėja geriems... Pasitikėkite manimi! Atverkite savo širdis!"

Tokių jo žodžių galia prie Viešpaties sosto šiandien yra nepalyginamai didesnė. Atidarykime savo širdis savam šventajam, ypač Lietuvos krikšto sukaktyje.

Generalinis postuliatorius a. a. kun. Juozas Vaišnora, MIC, dar gerokai prieš mirtį atsiuntė šį straipsnį ir prašė jį dėti „Drauge" tik prieš pat beatifikaciją. Taip ir darome. **Red.**

JAUNYSTĖS KELIAIS

ALEKSANDRAS TENISONAS

1898 — 1986

24

Pas Jong Poliansky Rygoje pirkdavome popierines šachmatų figūras, padarydavome mažą knygutę – perpus sulenkta šachmatų lentą, kur užkišdavome iškirptas figūras, kad neiškristų. Taip per pamokas, padaręs ėjimą slaptai, gražini knygutę draugui. Tas vėl padaro ėjimą, vėl grąžina, ir taip žaidimas tęsiasi ir per graikų ir per lotynų kalbos pamoką.

Turėjau draugą didelį šachmatininką, kuris dėl šachmatų sėdėdavo po dvejus metus net keliose klasėse, kol baigė gimnaziją. Bet man jam duoti matą retai pavykdavo. Turėjome vyresnėje klasėje ir būsimąjį šachmatų meistrą Matisoną.

Kai kartą į Rygą atvažiavo žymusis anų dienų šachmatų korifėjus Kapablanka lošti su rygiečiais simultaną, gimnazistas Matisonas įsirašė lošėju ir davė Kapablankai matą. Jauniausias simultano lošėjas laimėjo prieš meisterį šachmatų partiją. Tai buvo Rygos laikraščiams didelė sensacija ir didelė garbė mūsų Rygos miesto gimnazijai. Gimnazijos direktorius Dannenbergas, tai sužinojęs, per graikų kalbos pamoką džiaugsmingai pasveikino mokinį Matisoną, klausinėjo, kaip jis sugebėjęs aplošti Kapablanką ir padaryti tokiam milžinui matą. Aišku, kad toliau šis senas pedagogas Matisonui už graikų kalbą duodavo ketvertuką, kada Matisonas aplamai tik trejetais spyrėsi pirmyn.

Taigi gimnazijoj be kitų mokslų išmokau lošti šachmatais, tik brandos atestate nebuvo to pažymėta. Baigęs gimnaziją įstojau Petersburge į universitetą ir praleisti Kalėdų atostogas jau atvykau iš Petersburgo į Latviją pas dėdę Andrių. Mano tėvai buvo likę kitoje fronto pusėje Lietuvoje ir su jais jokių ryšių neturėjau. Taigi pinigų baigimui gimnazijos ir toliau studijoms iš tėvų nebegaudavau, o pinigų baisiai trūko...

Man beatostogaujant ir kertant su dėde malkas kurui, kaiminystėje kirto ir kaimynas Puncė, stambus ūkininkas, vokiečių barono nuomininkas. Latvijoj dar ištisais valsčiais visi ūkininkai būdavo dvaro nuomininkai. Perėmęs ūkininkavimą iš tėvo, jaunasis Puncė sumanė laukti Naujų Metų gretimų kaimynų sūnų kompanijoj. Į tas vaišes buvau ir aš pakviestas kaip senas to krašto išeivis, nes Latviją apleidau būdamas ketverių metų.

Nors pirmas pasaulinis karas siautė jau trejetą metų, ant Puncės iškilmių stalo vaišes toli gražu nagalima buvo palyginti su Petersburgo stalu, kur saulėgrąžų ir avižų duonelė jau buvo pasidarius ketvirtadalis svaro dienai, t. y. po 100 gramų asmeniui į dieną. Puncės kambary ant pastato stovėjo statinė su miežių alum, o stalas lūžo nuo pyragų, sūrių ir mėsiškų valgių.

Po iškilmingos vakarienės, belaukiant Naujų Metų, šeimininkas pasiūlė sulošti kortomis „akį", t.y. „21". Azartinis lošimas iš pinigų, nenorėjau sėsti prie kortų stalo, nes studento kišenėje švilpė vėjai. Slėpėsi dar trys rubliai ir kelios kapeikos, bet visų raginamas nenorėjau būti ožys ir sėdau prie kortų stalo. Susėdome šeši aistringi lošėjai, penketas ūkininkaičių ir vienas studentas — aš. Ūkininkaičių kišenės buvo storos, nes kiekvienas ūkio produktų vežimas karo laiku į Rygą gerokai pripildydavo kišenes rubliais. Tik studentas gailėjosi savo paskutinės trirublės, nes matė, kad atėjo laikas su ja atsisveikinti galutinai. Lošėjams prie stalo patarnavo pilstydamas alaus asočius pats šeimininkas senasis Puncė. Kiti namiškiai ir svečiai nuėjo plepėti į kitą kamparį.

Tėvas Puncė laukė Naujų Metų su kortų lošėjais. Šis malonus senukas 1905 metais už „revoliuciją" prieš vokiečių baronus išsėdėjo keletą mėnesių kalėjime. Kai paklausiau jo, kaip jis pateko į kalėjimą, jis juokdamasis atsakė, jog į kalėjimą patekti nėra sunku. Kartą jis užtraukęs Prancūzijos nacionalinio himno gaida liaudies dainelę: *Tegyvuoja žirgas ir žvirblis/ Tai, kiemsargiui bus darbo./Žirgas padaro, žvirblis iškasa/. Ir kiemsargis sušluoja...*

Caro žandarai manę, kad jis dainuoja uždraustą revoliucinę marseljetę ir užtat uždarė jį į kalėjimą. Kai paklausiau, ką jis veikė kalėjime, tai šelmiškai atsiliepė: „dėvėjau caro valdinius marškinius". Apsivilkęs kalėjimo marškiniais ir įrėmęs petį į kameros plytų sieną trynėsi palei ją, kol marškiniai prakiurdavo. Tada gaudavęs vėl naujus marškinius ir juos vėl taip sudėvėjęs. Taip darydavo ir kiti kaliniai, kad griautų caro ekonomiją.

Prasidėjo mūsų Naujų Metų laukimas, kumščiavimas į stalą ir alaus statinės atakavimas. Kai man priėjo eilė pirkti iš banko, prisistačiau su visa trirubline. Išlošiau. Mano ekonomija iškart padvigubėjo. Bankui pora ratų apsukus pas mane jau pinigai geležinkelio bilietui grįžti po atostogų į Petersburgą. Bet nori nenori turi lošti toliau... Prasisuko dar keli ratai, laimės deivė Fortuna nusisuko nuo manęs. Mano kišenės tuščios. Noriu keltis šalin, nes neturiu pinigų, bet draugai neleidžia. Vienas skolina dešimtuką, kitas kiša į rankas, bet nesinori imti, nesinori daryti skolų. Bet jie kiša pinigus ir tiek neskolina, tik sėdėk, lošk toliau, negadink ir neardyk mūsų kompanijos. Ką daryti, klausau, patarlė sako, kad dėl kompanijos čigonas net pasikorė.

(Bus daugiau)

KINTAMUMAS

Šimtmečio eigoje prisiminimų epizodai

STASYS JUZĖNAS

Ta pati saulė prieš Kristų tekėjo, ta pati ir dabar tebeteka, bet žmonijos dvasinė kultūra ir technologinė civilizacija nesulaikomai keičiasi. Vakar diena pavirsta nauju rytojumi.

Įsiséskim į ratus — briką ir pervažiuokim per šimtmetį (tai būtų jau po trečio Lietuvos-Lenkijos padalinimo — 1795). Nesigilinkime į istorijos nevienodą, dažnai savanaudišką, tautų egzistencijos ir grobuoniškumo aiškinimą, pasinaudokime tėvų ir protėvių perduotais pasakojimais ir atkurkime, kokia Lietuva tuo laiku buvo atskiraìs epizodais. Daugiau ar mažiau išryškės nelygus žmonių gyvenimas, liečiantis vargą, skriaudą, kaip valdančioji maža grupė gyveno pertekliuje, okupanto savivaliavime ir t.t.

Alunčiai, Raguvos valsčiaus, tai gal prieš šimtmetį akmenimis grįstas religingų didikų Rudaminų valdomas sodžius. Sodžiaus maždaug 45 kiemų, tai būtų vidutinio didumo. Gale stovėjo žavus su dviejų aukštų nubaltintu mūro palociumi Alunčių — Rudaminų dvaras. Sodžiaus gyventojai, palyginti, gerai kalbėdavo apie savo poną — nebausdavo per daug. Todėl Alunčių sodžiaus žmonės kalbėjo lietuviškai — daugelis jokios kitos kalbos nemokėjo.

Rudaminų giminės kilmė siekia keturioliktą amžių, t.y. Didž. kunigaikščių Algirdo, Kęstučio laikus, gyvenusius apie Vilnių, Trakus, Švenčionius ir t.t. Rudaminai dalyvavo aktyviai politiniame ir religiniame gyvenime, kariavo daug kur su kryžiuočiais, statė bažnyčias, buvo pilnai išsilavinę, ypač teologijoje, filosofijoje, daug keliavo. Būdami jėzuitų ordine vykdė misijas Indijoje ir kitur. Žinotina, kad 1900 Amerikos lietuvių vardu buvo įteiktas popiežiui Leonui XIII Lietuvos reikalais raštas, kuriame be kitko buvo prašoma paskelbti šventaisiais Rudaminą ir vysk. Merkelį Giedraitį.

Andriuška, SJ, aprašydamas Rudaminą (mažutė knygutė) nepažymėjo jo kilmės, tik paminėjo, kad jo atvaizdas buvo Lietuvoje, Alančių-Rudaminų dvare, Raguvos valsč. ir taip pat turėjo tokį atvaizdą Krokuvos jėzuitų kolegija.

Atsidangeno Rudaminų giminė pradžioje į Pagirelius, Pagirio valsč., vėliau įsikūrė, kaip minėta anksčiau Alunčių dvare. Nenuostabu, kad bajorų laikais didikai plėtė dvarų skaičių. Kalbėdavo žmonės, jeigu dvarų skaičius peržengdavo 100, tai didikai pereidavo iš grafo titulo į margrafą. Vokietijoje buvo baronai ir t.t.

Alunčių lietuviškas sodžius ir man yra artimas bei pažįstamas, nes mano tėvelio gimtinė. Iš ten išvažiavo į Ameriką ir grįžęs nusipirko ūkį apie 20 km atstume, Pagirių valsčiuje. Atsimenu, kada tėvelis važiuodavo pro Alančius į Žolinės atlaidus Raguvoje, pasakodavo, kaip dvarą juosią dekoratyviniai medžiai buvo karpomi, kaip „klomboje" prie palociaus gulbės plaukiodavo, kaip pavasarėjant Alunčių sodžius ir dvaro darbininkija giedodami švęsdavo medžio kryžiaus šventę. Dvaras atleisdavo iš darbo kaip šventadienį atlikti procesiją ir maldas.

Dar toliau į praeitį siekdavo pasakojimai, kaip sodžiaus liaudis eidavo dirbti dvarui. Charakteringa to laiko dvasiai — žmonės buvo neturtingi, vargdieniai, bet linksmi. Prieš pradedant darbą susimetę į būrį sugiedodavo „Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė" ir tuo pradėdavo dvarui beveik neapmokamą darbą. Taip ir norisi sušukti — štai kokia buvo caro pavergta vargo Lietuva ir tie gerieji žmonės net patys nežinodami išlaikė lietuviškos kilnios dvasios ypatybes ir buvo daigai atsikūriančiai Lietuvos nepriklausomai valstybei.

Pasisukinėkime į to meto šonus geriau pažinti žmonių psichologiją ir gyvenimo būdą. Kartą plačiuose Rudamino dvaro laukuose beakėdamas dirvą berniokas, sustabdęs arklius, atsigulė ant akėčių ir užmigo. Tuo laiku dvaro ponaitis važinėjo lineika (specialus vieno žirgo traukiamas vežimas — galima apsižergti kaip linijinę lentą — minkštą sėdynę, todėl vadino lineika). Priartėjęs ponas Rudaminas nustebo, kaip vargdieniui yra sunkus gyvenimas, kad jis gali užmigti net ant aštrių akėčgalių. Didikas iš dvaro pasiuntė karietą, parvežė ir paguldė palociaus ramiam kambaryje, nebardamas, kad darbo laiku užmigo.

Sodžiaus gyventojai, žinodami Rudaminų dosnumą, dažnai pasinaudojo jų dovanomis: baldais, ūkio padargais ir kitomis prekėmis. Kaip dažnai būna gyvenime, kreipdavosi į dvarą tie, kuriems parama mažiau buvo reikalinga.

Anų laikų Lietuvoje didikai valdė ne tik dvarus, bet irošiančias girias, kurios tęsėsi dešimtimis kilometrų ir buvo lengva paklysti. Atsitiko taip su sodžiaus jaunuoliu, kada jis susilažino nueiti vidurnaktį į sutartą vietą, kur dvasios virsta žmonėmis — vaiduokliais, raganom ir t.t. Drąsus jaunuolis atėjo vidurnakty į sutartą vietą ir jam kelią pastojo vyskupas su lazda ir skeptru. Kada palietė vyskupo ranką su žiedu — vyskupas subyrėjo į aukso monetas. Susipylęs aukso monetas, kur tik rado vietos savyje, į kišenes, į rankoves ir t.t., grįžo namo ir padėjo auksą po lova. Lova pradėjo šokinėti, padėjo auksą kamaroje po girnom, girnos pradėjo malti. Galų gale per sapną patartas auksą atidavė bažnyčiai ir viskas nurimo.

Didikų Rudaminų giminė buvo jautri žmonėms, įvykiams ir gamtai. Kartą užsidegė galulaukėje besitęsianti kilometrus giria. Jaunas Rudaminas iš palociaus balkono žiūrėdamas į degančią girią, krito ant grindų ir mirė.

Taip bėgo dienos ir metai, iki paskutinė didinga Alunčių dvaro religinga palikuonė panelė Rudaminaitė apleido žemę ir atsigulė šalia savo garsios, sakyčiau, labdaringos giminės kriptoje Pagirėlių dvaro sodo ir parko prieangyje. Ją lydėjo Alunčių ir apylinkės žmonės virš 30 km giedodami — aidas graudino. Rudaminaitė buvo ligota — sirgo nuomario liga, kunigas atvažiuodavo kartą per savaitę palociaus koplyčioje atlaikyti Mšias. Šiandieną, be vėjo pustomų laukų, gal kranklys sukrankia medžio viršūnėje prie koplyčios didikų Rudaminų kriptų, jei dar koks medis tebestovi.

Jeigu kas paklaustų, kaip atrodė ano laiko Lietuvos žemė per šimtmetį, būtų sunku teisingai atsakyti. Važiuok keliais, ano laiko vieškeliais ir matysi, kada vienas dvaras baigiasi, prasideda antras, trečias ir t.t. Dvarų eilė su žibančiais palociais, sodais, parkais, kliombomis ir mūro ar girių medžių gražiais dvaro ir neperblogiausiais samdinių ordinarčikų trobesiais.

Atrodo iš pažiūros civilizuotas, gražus kraštas ir gal norėtųsi sušukti pagal Vaičiūno „Naujuosius žmones", „geri buvo laikai". Bet ne, jokiu būdu ne taip — tai apgaulingas įspūdis, nes šalia prabangių dvarų, kurių savininkai daugiausia buvo nutautėję lietuviai arba padlaižiai okupantui, dvaro galulaukėse, kur prastesnė žemė, įjungiant pelkynus stovėjo vargdienių sodžiai. Tai apvalaus medžio — rastų, daug kur be kaminų, su mažais langais, dūminės pirkios. Šiaudiniai stogai nuolaidūs, beveik žemę siekdavo su mažu darželiu aplink namą. Ten jokios prabangos nejžiūrėsi, o tik vargą šakotą, vargą lapotą. Žmonės gerai žinojo, kad jie yra skriaudžiami, bet nusiramindavo posakiu: „Ponai galios daug turėjo, su žmonėmis darė, ką norėjo" ir skųstis nebuvo kam. Pagal Strazdelį: „Dievas aukštai, ponas toli ir nenori girdėti".

Dar vargino karinė carui prievolė — „rekrutai". Išeina į kariuomenę jaunas, pareina senas. Tad be kitų skurdo priežasčių — pabėgti nuo kariuomenės — susižalodavo save, apsikurtindavo, apsiaklindavo arba pradėdavo važiuoti į Ameriką. Tuo laiku kaip ir visur Amerikoje, kad ir mokėdavo daugiau, bet jokio socialinio aprūpinimo nebuvo — kalbos nemokant, išnaudojimas aukščiausias. Todėl Lietuvoje pasilikę giminės gaudavo graudžias „gormatėlę parašiau" žinias. Sielvartas ir ilgesys atsispindėjo laiškuose: „Amerika bagota, bet lietuvių apraudota".

Atbildėjus su vežimu į Lietuvos Nepriklausomybės laikus — kraštas kėlėsi iš pirmo pasaulinio karo pelenų — trūko pinigų, mokytų žmonių, žmonių psichologija buvo sulenkinta, bet ko netrūko, tai priešų. Vieni iš vidaus norėjo sugriauti atsikuriančią valstybę, kiti iš išorės. Tik dabar galima įsijausti į padėtį, matant, koks klastingas pasaulis ir jėgoje slepiasi suklastota tiesa ir teisingumas. O vis dėlto Lietuva atsikėlė, sukūrė ar atgamino savo tradiciją, gyvenimo būdą, padarė žemės reformą ir pradėjo suprasti darbininkų svarbą, nors kai kur galėjo būti stropiau ir sparčiau dirbama. Svarbus darbas — išauginimas, išmokslinimas jaunosios kartos, kuri dabar išsisklaidžiusi po pasaulį, kada tėviškės lizdas grobikų išdraskytas su lietuviška širdimi ir sielvartu tiki į teisingos, laisvos Lietuvos be svetimųjų atgimimą.

Po antrojo pasaulinio karo, pertvarkyta Europa pagal anglų saksų — sovietų planą, Lietuva (ir kita Europos dalis) įstumta į okupaciją. Anglų saksai savanaudiškai domėjosi „bizniu" su sovietais, o visa kita nesvarbų — užteko tik gražiais žodžiais raminti už geležinės uždangos žmones.

Tad Nepriklausoma Lietuva buvo smurtu ir jėga okupuota — ištuštėjo sodybos, nekalti žmonės išvežti į Sibirą, laisvės kovotojai be jokios pagalbos žuvo už anglų saksų laisvę ir išdavimą — kas nors turi surašyti ir ateičiai palikti neapmokėtą sąskaitą. Dabartiniai pamoka: taupyk sveikatą, krauju ir pinigus, nes yra reikalinga, kada mes esam „vienui vieni".

Rusai, lenkai ar koks kitas okupantas gerai žino — sunaikink tautos kalbą ir turi namo raktus kišenėje. Nuostabu, kad Jungtinėse Tautose iš 130 valstybių niekas nekelia reikalo turėti pasaulinę kalbą, kuri būtų ne iš esamų valstybių, o gal esperanto, lotynų ar kalbininkų sudaryta iš tarptautinio žodyno. Didžiosios valstybės kalbos vartojimas po tūkstančio metų padarytų jų kolonija. Nusivylėm didžiausiais ir jų apgaudinėjimu, per daug mums jie žadėjo, per daug netęsėjo. Viltis tame, kai jie vienas kitą remia prie sienos — tada ir mažieji bus reikalingi pusiausvyrai pakreipti į save ir pergalei iškovoti — tokiais atvejais kartais išsilaisvina ir mažas. Šiandien kas pasakyta — tai dar neviskas. Parašyta — tai greičiausiai šitaip nebuvo. Pažadėta — tai tikriausiai nesulauksim. To pasekoje suprantančių ir žinančių daugėja, o naivuolių ir pasitikinčių mažėja.

Šių dienų laikas, kur vietoj brikos žmonės skraido lėktuvais, erdvėje skrieja satelitai — raketos, bet žmonijos patogumai nepatikslino tiesos ir tesingumo. Nuo istatymų, potvarkių lūžta lentynos — tikras popierizmo užteršimas — bet pasaulis blogesnis negu gyveno turėdamas tik dešimt Dievo įsakymų.

Trečiosios Vokietijos su šūkiu „Šiandien Vokietija mums priklauso, rytoj visas pasaulis", 1933 sudrausmino tautą ir apvalė nuo komunizmo, bet būdama kraštutiniai šovinistinė, neturėjo viliojančios kitas tautas idėjos. Be to dėl visos eilės kitų priežasčių su pasauliu kariauti buvo per silpna. Tad ir prie vokiečių didybės ir įelektrinto ryžto ir antrą karą pralaimėjo — komunizmas išsiplėtė. Ir dabar anglosaksų demokratija su priemaiša chaoso ir ekonominio išnaudojimo tautoje ir tarp tautų tendencijos komunizmo plėtimosi nepajėgia sulaikyti. Nors Vakarų pasaulis ištekliais, technologine pažanga, gal ir plotu bei gyventojų skaičiumi, žiūrint kaip priskaitoma Kinija ir t.t., pirmautų prieš Rytų bloką, bet organizavimas, rikiavimas žmonijos, per mažus karus ir kitaip plotų, bazių didinimas sėkmingiau Sovietų Sąjungos vykdomas. Ne visiems priimtina JAV proizraeliška užsienio ir vidaus politika, įteisinimas OSI gaudyti, teisti, tremti tariamus karo nusikaltėlius net daugiau kaip po 40 metų, kada Izraelis nebuvo valstybė, o žydai karo meto Vokietijos įnamiai, JAV nenori žinoti apie Hiroshimą, apie Dresdeno ir kitų miestų bombardavimus, apie 10 milijonų prieš 20 milinonų Sovietų žuvimą. Tuo pateikia ateičiai neapmokėtą sąskaitą. Nenori suprasti karo meto sąlygų, kur žūtbūtiniai buvo kovojama prieš ideologiniai bei socialiniai keršto indoktriizuotą sistemą. Ta kova partizaniniu-revoliuciniu keliu įjungiant atgavimą nepriklausomybes Pabaltijy ir kitur vyko keletą metų po karo, kur buvo atvejų, kur brolis prieš brolį, ne tik prieš žydą, buvo kovojama, jeigu buvo priešingų įsitikinimų laisvės ir valstybės sistemos prasme. Anglosaksai buvo kurti.

Visa tai yra pamokanti ir neužmirštanti praeitis. Įvykiai ir faktai kintamumą formuoja ir koks ateities prileidžiamo konflikto susigrupavimas, kas prieš ką kovos ir koks rezultatas — pramatyti sunku. Viena aišku, kad šių dienų apmokytas pasaulis daugiau supranta ieškojime tiesos, teisingumo, laisvės, tad skriaudėjai turėtų pralaimėti. Kintamumas nesulaikomas, kaip ir laikas. Laiko tėkmėje keisis žmonės ir valstybės su tais ar kitais rūpesčiais, džiaugsmais ir skausmais. Kovos dėl geresnio rytojaus, dėl meilės, dėl karjeros, dėl turtų pasaulyje pasidalinimo, dėl skriaudos, hegemonijos, garbės ar svetimam valios primetimo. Vargas tam, kurį gyvenimo tikrovė perblokš — todėl daugiau ar mažiau „būkite gudrūs kaip žalčiai, budėkite suvokti ateitį, o mūsų atvejuje, išlaikyti tapatybę". Ieškokime tiesos ir teisingumo neskriausdami kitų ir nesiduodami patys skriaudžiami.

Supraskime šaunų mūsų jaunimą, nesistenkime jį subanalinti neapgalvotais pagauto momento straipsniais. Visur ir viskam ateina laikas — ir mes buvome jauni tokie patys su šūkiu „Mūsų dienos, mūsų naktys, arba „Carpe diem — dinos naudai". Juk kartų tėkmėje „Užtrauksim naują giesmę, kurią jaunimas tesupras" — kitas mastysime dūmas", irgi yra amžinas, jokios jėgos nesulaikomas kintamumas.

Let me personally help you select your next car!

STAN BALZEKAS, Ltd.
PONTIAC — SAAB
6621 W. OGDEN, BERWYN
312-788-5700

SUNBIRD SE CONVERTIBLE

SAAB
The most intelligent cars ever built

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon.,Tue.,Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Putnamo seselėms reikalinga virtuvėj padėjėja birželio, liepos, rugpjūčio mėnesį. Darbo valandos: 9-1 ryte, 4-7 po pietų. Būtų parūpintas kambarys. Susitarti dėl atlyginimo. Prašome kreiptis: **Ses. Paule 1-203-928-5828** arba laišku: **ICC-Rt 21, Putnam, CT 06260.**

Ieškoma moteris dėl kambarių valymo ir lengvo virimo. Skambinkite Kristinai
779-0066 arba **445-6503**

EXPERIENCED SEMI TRAILER MECHANIC
Must be dependable & speak English.
Apply in person at:
THERMO RAIL, INC.
4000 S. KEDZIE
CHICAGO, ILLINOIS (IN REAR)

VIRĖJA — VARĖJAS
Dirbti ne pilną laiką. 3 dienas per savaitę — 15 iki 20 val. Skambinti Corrine Fanelli
582-6300

FOR SALE

FORD LTD STATION WAGON
1979 m. labai švarus, garaže laikytas tinkantis šeimai auto. Kaina $1,450. Skambinkite
471-3021

FOR RENT

2 APTS FOR RENT
Rogers Park (1 East & 1 West)
Beautiful 1 & 2 bdrms, 1 bath, decorated, wall to wall carpeting, mini blinds on all windows, A/C, close to transportation & shopping. $450.-$535. Parking available. Call Nick **764-9620** or **676-3195** after 6 PM.

MARQUETTE PARKE
Išnuomojamas 1 mieg. apšildomas, gražus sklepe butas — $200. Skambinti po 4:30 p.p.
863-1745

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

V.T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir
V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro
Šeštadieniais pagal susitarimą

Dienraščio „Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos ir drobės.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
INCOME TAX SERVICE
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽINGINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėj, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar uzeit pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

Century 21
KMIECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD
DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutei Ščerbaitei Mayer** dėl sąžiningo patarnavimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

All brick 4 bdrm bi-level, corner, St. Bede, 2½ bath, fire place, all oak, living rm, dining rm, fam. rm. Central air conditioning, 3 zone forced air, underground sprinklers, 2½ car garage — $141,500. By appointment.
581-1363

ATIDARAS APŽIŪRĖJIMUI
sekmadienį 1 - 4 v. p.p.

6305 S. Nashville — Liuksus 2 mieg. kamb. kondo: nauja 2¾ prausykla; ąžuoliniai kabinetai; 5 namų apyv. daiktai; gazo šiluma ir centralinis vėsintuvas; balkonas; bute skalbykla; pasidėjimui sklepe kamb. Puiki vieta — tiktai 1 blokas į Jewel, vaistinę, daktarą, banką, restoraną ir kepyklą. CTA sustoja priekyje. Patogus ir elegentiškas. Paskubėkite pamatyti.

No. 848 — 84 ir Pulaski — 3 mieg. mūrinis 30 m. namas: gero medžio kabinetų virtuvė mamai, pusiau baigtas sklepas, centrinis vėsintuvas, 2½ auto. garažas. naujas kilimas. Skambinkite dabar!

No. 856 — 66 ir Homan 6 kamb. mūras; 3 dideli mieg., virtuvėje mėsininko rasto stiliaus darbui staliukai, moderni prausykla, ištisas sklepas, 2 auto. garažas, alum. papuošimas, uždara veranda, labai švarus ir geram stovyje, blokas iki parko ir mokyklos, daug priedų. Paskubėkite skambinti dabar.

No. 857 — 59 ir Homan 3 butų gerai atrodantis mūras su 3 dideliais mieg. kiekviename bute; 2 formalūs valgomieji kamb.; ištisas sklepas; apynaujis 2 auto. garažas. Nuomos apmokės didesnę dalį paskolos. Būkite apsukrus — skambinkite dabar.

No. 873 — Nagingui vyrui arba kontraktoriui gražiai alum. apkaltas 2 butų namas: 2 ir 3 mieg., palėpė, 2½ auto. garažas — 45 ir California. Šis namas tinka sugebančiam atitaisyti žiemos padarytas žalas.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.
O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

Kaimiškoj atmosferoje ant 1.25 akro namas: 2 mieg. L-formos salionas, pagrindiniam aukšte skalbykla, 2½ auto. garažas plius pašiūrė, tekantis upelis po garažu, pašiūre ir per visą galinį žemės plotą, $87,900.

Nuošalioj, medžiuotoj vietoje nepaprastas dabartinės mados ant 2 akrų namas: katedros lubos, dvipusiškas židinys, per salioną-valgomąjį išėjimas ant denio, kur matomi medžiai ir žavi sena daržinė. Galimybė gyventi gimininga šeimai. Įspūdingas už $165,000.

Century 21
Olsick & Co. Realtors
1180 State St., Lemont, IL
257-7100

A. a. dr. Jonas Narbutas ir žmona dr. Sofija Duobienė-Narbutienė savo kambaryje Matulaičio namuose, Putname, 1987 m. pavasarį.

ATSISVEIKINOME SU DR. J. NARBUTU

Velionio žmona Sofija Narbutienė, podukra Žibutė Klimienė, atvykusi iš Paryžiaus, būrelis vienuolyno seselių ir keli Putname gyveną lietuviai bei pora iš toliau atvykusių palydėjo mirusį veterinarijos daktarą Joną Narbutą į amžino poilsio vietą, Dangaus vartų kapinėse, priklausančiose Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolynui. Tai įvyko gegužės 29 d. Laidotuvių pamaldoms, pamoksle paminint velionio gyvenimo kelią, Matulaičio namų koplyčioje ir laidotuvių apeigoms kapinėse vadovavo Matulaičio namų kapelionas kun. R. Krasauskas. Laidotuvės buvo kuklios, nes velionis ir žmona Putname buvo svetimi ir tik ligoniai, svetima ir podukra Klimienė.

Dr. Narbuto gyvenimo kelias buvo nelengvas ir vingiuotas, vedęs per daugelį valstybių ir kelis kontinentus, bet tai nesukliudė jam išlikti tauriu lietuviu patriotu.

Jis gimė ūkininkų šeimoje Latvygalės kaime, Papilio valsč., Biržų apskr., 1898 m. balandžio 1 d. buvo jauniausias iš kelių vaikų. Deja, užaugo tik sesuo ir jis. Tėvai, matyt, buvo susipratę, nes Jonas buvo raštingas, bet ypač patriotiškai nusiteikęs lietuvis, nors jaunystę praleido caro priespaudoje, o vėliau pirmojo didžiojo karo audrose. Jis 1919 m. stojo savanoriu į besikuriančią Lietuvos kariuomenę. Dalyvavo kovose su bolševikais ir lenkais.

Demobilizuotas negrįžo ūkininkauti, bet liko Kaune ir siekė mokslo. Užsidirbti pragyvenimui tarnavo kasininku ir iždininku teatre. Lankė muzikos mokyklą ir suaugusiems vidurinio mokslo kursus. 1927 m. baigė J. Tumėno brandos kursus. Iš mokymosi muzikos mokykloje nieko gero neišėjo, nes neturėjo tam reikiamo talento, nors muziką ir dainavimą mėgo visą savo gyvenimą.

Tuo laiku Lietuvoje labai trūko veterinarijos gydytojų, nebuvo ir mokyklos jiems paruošti. Jonas apsisprendė tapti vienu tokių gydytojų, ypač,kad savanorystė teikė jam kai kurių pirmenybių. Buvo pasiųstas į Vieną, Austrijoje, kur baigė veterinarijos akademiją ir gavo veterinarijos daktaro laipsnį 1936 m. Grįžęs Lietuvon, tuoj buvo paskirtas Kauno miesto veterinarijos gydytoju, o po kurio laiko ir Sveikatos ministerijos Veterinarijos departamento referentu. 1940 m. buvo išrinktas Veterinarijos akademijos lektorium, bet kurso skaityti nepradėjo, nes, bolševikams užėmus Lietuvą, jis buvo bent porą kartų suimtas ir kalintas, tačiau laimingai vėl paleistas. Vokiškąją Lietuvos okupaciją praleido be ypatingų nuotykių, nors ir kritikuodamas okupantus.

1944 m. pasitraukė, kaip darė tuo laiku daug lietuvių, iš Lietuvos ir pasiekė Austriją, kur gyveno ligi 1946 m., kol išvyko į Italiją. Neradęs galimybės įsikurti, emigravo į Argentiną. Bet gyvenimo sąlygos ir darbo reikalavimai bei nutolimas nuo lietuvių nepatenkino daktaro ir jis 1954 m. atvyko į JAV. Gavo darbą Milwaukee, Wisconsin valstijoje, veterinarijos gydytoju mėsos priežiūros srityje. Po kelerių metų mirė daktaro žmona. Jis pasistengė būti perkeltu į Chicagą. 1961 m. vedė antrą kartą. 1962 m. daktaras darbovietėje (skerdykloje buvo į galvą sunkiai sužeistas, net gyvybei grėsė pavojus. Ilgai užtruko gydymas, bet pilnos sveikatos atstatyti nepavyko ir jis 1962 m. išėjo į pensiją. 1971 m. jis ir žmona persikėlė į Floridą ir apsigyveno Miami Beach. Beveik prieš trejus metus buvo paraližuotas ir sveikti atsikėlė į Matulaičio namus Putname. Atvyko kartu ir žmona. Sveikata sustiprėjo tiek, kad pats galėjo vaikščioti ir komunikuoti su kitais.

Prieš kelias savaites buvo rasta, kad daktaras turi vėžį visame kūne išsiplėtusį, kilusį prostatoje. Gegužės 26 d. Aukščiausias pasišaukė jį pas save.

Pirmą kartą daktaras buvo vedęs Austrijos pilietę vengriškos kilmės. Vaikų neturėjo. Antrą kartą vedė našlę Sofiją Duobienę, Lietuvoje buvusią dantų gydytoją, Amerikoje tapusią anestetiste.

Dr. Narbutas reiškėsi lietuviškoje veikloje. Vienoje studijuodamas buvo lietuvių studentų draugijos narys. Lietuvoje, Argentinoje ir Amerikoje buvo Veterinarijos gydytojų sąjungos narys, Gyvulių globos draugijų narys ir LB narys. Rėmė lietuviškas organizacijas: Lietuvių fondą, Balfą, LB užmojus ir kt. Jis bendradarbiavo lietuviškoje spaudoje: Veterinarijoje, Zootechnijoje, Žemės ūkyje, Laike (Argentinoje) ir kt.

Ilsėkis ramybėje, taurus lietuvi, nors svetimoje žemėje, bet tarp savųjų. Užuojautos žmonai, podukrai, giminėms ir velionio artimiesiems.

J. Kr.

A.†A.
MYKOLUI NAGURSKIUI

iškeliavus į amžinybę, mūsų brangiai klubo pirmininkei DANUTEI VENCLAUSKAITEI gilią užuojautą reiškia

Liet. Moterų Klubų Federacijos
Waterburio klubas

Lietuviai Floridoje

Miami, Fla.

AR LIETUVIAI SUSIRINKS POPIEŽIUI ATVYKUS

Jau senokai Miami visi laikraščiai ir katalikų parapijų bažnytiniai biuleteniai daug rašo apie pasiruošimus sutikti ir priimti Šventąjį Tėvą Joną Paulių II, kuris atvyks į Miami tarptautinį aerodromą rugsėjo 10 d. 2 val. p.p. ir vėliau, ketvirtadienį, jį bus galima matyti parade nuo Miami didmiesčio Biscayne bulvaru iki 37 gatvės. Rugsėjo 11 d., penktadienį, 10 val. prieš pietus Šv. Tėvas celebruos šv. Mišias po atviru dangum Dade County Youth Fairground ir campus of Florida International University.

Jau dabar sudaromi katalikų parapijose sąrašai, kas norės ir galės ir kokiomis susisiekimo priemonėmis nuvykti į aikštę, kur Šv. Tėvas atnašaus šv. Mišias.

Tikimasi, kad popiežių sutikti ir jį pagerbti dalyvaus didelės masės žmonių. Didelę daugumą sudarys kubiečiai, kurie beveik visi yra katalikai ir jie jau dabar sakosi sudarą didesnę dalį visų Miami miesto gyventojų. Nemažą daugumą sudaro Miami ir plačioj apylinkėje gyveną žydų tautybės žmonės ir jie, kaip rašoma spaudoj, nori popiežių pasikviesti į savo maldos namus. Dalyvavimas kitų tautybių, taip pat ir lietuvių sudaro nemažą problemą.

Didžiausias lietuvių kultūrinis veikimas Miami lietuvių klube pasireiškia tik žiemos metu, kai į pietinę Floridos dalį suvažiuoja žiemoti ar atostogauti iš Kanados ir šiaurinės Amerikos valstijų vis daugiau pasiturintieji lietuviai. Miami lietuvių klubas dabar yra uždaromas nuo birželio vidurio iki rugsėjo vidurio. Kai rengiama liepos mėn. pavergtųjų tautų minėjimai ar demonstracijos, susirenka tik keliolika ar keliasdešimt lietuvių. Efektingiau pasirodyti popiežiaus sutikime vien tik Miami apylinkės lietuviams beveik neįmanoma, nes rugsėjo mėn. dar čia tebesitęsia vasariniai karščiai ir sugrįžtančių iš šiaurės nelaukiama. Tą problemą gali išspręsti tik visi Floridos valstijos nuolatiniai gyventojai — lietuviai.

Nemažai lietuvių važiuoja į Romą, Italiją, į Lietuvos krikščionybės 600 minėjimą ir arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos iškilmes, pamatyti ir gauti Šv. Tėvo palaiminimą. Ne visi važiuos dėl didelių kelionės išlaidų, bet manau dauguma Floridos valstijos lietuvių galėtų greitai susiorganizuoti, užsisakyti autobusus ir atvykti rugsėjo 10 ir 11 d. į Miami miestą, pasveikinti čia atvykusį Šv. Tėvą, dalyvauti jo celebruojamose šv. Mišiose ir gauti jo palaiminimą. Kadangi yra likę tik du mėnesiai iki Šv. Tėvo atvykimo, tai didžiosioms lietuvių kolonijoms, kaip St. Petersburgo, Daytona Beach, Sunny Hills, Juno Beach, Pompano Beach ir Miami apylinkės atstovams, reikėtų tuojau susižinoti ir sudaryti visos Floridos komitetą, kuris sutartų ką dar galima padaryti. Miami apylinkę gal galėtų atstovauti prieš metus sudarytas Lietuvos krikščionybės 600 m. minėjimo komitetas. Tik skubiai veikiant galima kas nors padaryti.

J. G.

A.†A.
CATHERINE ZOGAS

Gyveno Oak Brook, Illinois.

Mirė 1987 m. birželio 10 d. 2 val. ryte.

Gimė Pennsylvania.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnūs Robert, marti Jane, Charles ir Paul, marti June; duktė Susan; keturi anūkai; brolis Frank Bernat, jo žmona Sophie; sesuo Margaret Yamber ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo a.a. Frank žmona.

Kūnas buvo pašarvotas ketvirtadienį Evans koplyčioje, 9837 S. Kedzie Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, birželio 13 d. Vandergrift, PA. Iš Our Lady Queen of Peace bažnyčios bus nulydėta į St. Gertrude kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti velionę savo maldose.

Nuliūdę **sūnūs ir duktė.**

Laidotuvių direkt. John Evans. Tel. 422-2000.

A.†A.
JUOZAS ARCIŠAUSKAS

Gyveno Chicago Heights, vėliausiu metu Orland Parke.

Mirė 1987 m. birželio 10 d. 3 val. p.p. sulaukęs 86 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Šiaulių apskrityje, Tryškių valsč. Amerikoje išgyveno 38 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Marija; duktė Elena, žentas Allan; anūkės Elzbieta ir Emilija; pusbrolis Vladas Archie su šeima; Lietuvoje brolio ir sesers vaikai bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Balfui (buvo 57 sk. valdybos narys).

Kūnas pašarvotas penktadienį nuo 3 iki 9 v.v. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, birželio 13 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **žmona ir duktė su šeima.**

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Farmacijos mokslų daktarui
GEDIMINUI GUDAUSKUI

gilaus mokslininko atkaklumu tyrusiam žmonių gynybą nuo ligų, daug kartų laimėjusiam, bet kartą pralaimėjusiam prieš ligų sukėlėjų ir mirties sąjungą — gili užuojauta, didžios netekties ir gilaus skausmo supratimas priklauso jaunatvės dienų bičiuliams komp. GIEDRAI ir med. dr. JUOZUI GUDAUSKAMS, sesutei DAINAI, broliui SAULIUI ir plačiai jų giminei.

Bronius Bieliukas

A.†A.
ALEXANDRUI DIRKIUI

mirus, jo tėveliams ANGELEI ir VYTENIUI, seserims AUDRONEI ir DANUTEI, seneliams VIKTORIJAI ir KAZIMIERUI KLEIVAMS, visiems giminėms bei artimiesiems reiškiame nuoširdžiausią užuojautą.

Lilė ir Vladas Blažės
Gražina R. Jasinskienė
Roma ir Viktoras Masčiai
Dalia ir Jonas Maurukai
Marytė ir Kęstutis Mikliai
Ona, Juozas ir Margarita Petrikai
Pranas Zelba

St. Petersburg, Florida

Lietuviškų Knygų klubo išleistų leidinių IŠPARDAVIMAS

	KAINA Buvo	KAINA Dabar
SEPTYNIOS VIENATVĖS — O. V. Savasis. Vert. A. Vaičiulaitis. 152 psl. 1979	$4.00	$2.00
SAVANORIO IR KONTRAŽVALGYBININKO ATSIMINIMAI — Jonas Demereckas. 200 psl. 1976	$4.00	$3.00
SAULUTĖ DEBESĖLIUOSE — Leonardas Žitkevičius. Eilėraščiai mažiesiems. 44 psl. 1953	$1.50	$1.00
ŠAULIŲ SĄJUNGOS ISTORIJA — J. Matuzas. 277 psl. 1966	$4.00	$2.00
SŪNUS PALAIDŪNAS — vysk. Fulton Sheen. Išvertė kun. J. Karalius. 174 psl. 1952	$2.00	$1.00
ŠVENTIEJI AKMENYS — Faustas Kirša. Didaktiniai eilėraščiai. 116 psl. 1952	$2.00	$1.00
TEISĖJO ATSIMINIMAI — Česlovas Butkys. 318 psl. 1982	$10.00	$4.00
TREJOS DEVYNERIOS — Dr. S. Aliūnas. Humoristine forma kalbama apie mūsų kasdieninius rūpesčius ir negeroves. 64 psl. 1961	$1.00	$0.50
TRISDEŠIMT ISTORIJŲ SUAUGUSIEMS — Aloyzas Baronas. Novelės. 176 psl. 1981	$8.00	$4.00
UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ — A. Gervydas. 219 psl. 1950	$2.50	$1.00
VINCO MAZURKEVIČIAUS ROMANAS — Albinas Baranauskas. 280 psl. 1980	$6.00	$3.00
VYNUOGĖS IR KAKTUSAI — Julija Švabaitė. Eilėraščiai. 96 psl. 1963	$2.00	$1.00
VIENIŠI PASAULIAI — Alė Rūta. Romanas. 285 psl. 1968	$3.50	$2.00
VIENA PASAULYJE — Danutė Brazytė-Bindokienė. Romanas. 140 psl. 1971	$5.00	$2.00
VARDAI IR VEIDAI — Stasys Yla. Mūsų kultūros istorijoje nuo Mažvydo ligi Skvirecko. 345 psl. 1973	$6.00	$3.00
VIDURNAKČIO VARGONAI — Česlovas Grincevičius. Neįtikėtinos istorijos. 132 psl. 1953	$1.50	$1.00
VINCAS KRĖVĖ SAVO LAIŠKUOSE. 49 psl. 1969	$1.00	$0.75
VITOLIO RAUDA — J. I. Kraszewski. Poema. Vertė P. Gaučys. 286 psl. 1977	$6.00	$2.00
VIENO VAKARO MELANCHOLIJA — Rūta Kleva Vidžiūnienė. Novelės. 221 psl. 1983	$7.00	$3.00
VAINIKAS — KRYŽIUS — LELIJA. Redagavo **Alfonsas Tyruolis.** Kazimierinės grožinės literatūros antologija. 328 psl. 1984. m.v.	$9.00	$3.00
k.v.	$12.00	$6.00
ŽMOGUS REALIAME GYVENIME — vysk. V. Brizgys. 319 psl. 1984	$5.00	$2.00
ŽMONIJOS LIKIMAS ŠV. JONO APREIŠKIMO KNYGOJE. Kun. V. J. Bagdanavičius. 406 psl. 1953	$3.50	$1.00
AUKSO KIRVIS. Rinktinės mūsų žmonių pasakos. J. Švaistas. 219 psl. 1952	$2.50	$1.00
STIKLINIAI RAMENTAI. Premijuotas romanas. Julija Švabaitė. 264 psl. 1985	$9.00	$4.00
DANGAUS IR ŽEMĖS ŠAKNYS. Romanas. Ant. Musteikis. 339 psl. 1983	$10.00	$4.00
PILIAKALNIO ŠEŠĖLIS. Romanas. Albinas Baranauskas. 213 psl. 1984	$8.00	$4.00
JAUČIO RAGAI. Romanas. Vyt. Volertas. 262 psl. 1985	$8.00	$4.00

Pastaba: Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą. Šį sąrašą išsikirpkite ir pasilaikykite.

Pastaba: Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą. Šį sąrašą išsikirpkite ir pasilaikykite.

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS—BUTKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x **Kun. Viktoras Rimšelis,** Marijonų provincijolas, ir išrinkti Šv. Kazimiero marijonų provincijos delegatai kun. Stasys Saplis iš Kenoshos, kun. Timothy Roth iš Marianapolio ir kun. Jonas Duoba iš Chicagos šiandien išvyksta į Romą dalyvauti generalinėj kapitulioj — visuotiniam susirinkime, kuris prasidės birželio 15 d. Jie taip pat dalyvaus Lietuvos krikšto 600 metų sukakties ir arkiv. Jurgio Matulaičio, Marijonų vienuolijos atkūrėjo, paskelbimo palaimintuoju iškilmėse birželio 28 d. Grįš liepos pradžioje.

x **Rima Janulevičiūtė,** mūsų bendradarbė, išvyko į Atlantą, Ga., ir pradėjo dirbti žinių rašytoja Cable News Division (CNN) televizijoje.

x **„America",** jėzuitų leidžiamas mėnraštis, birželio nr. įsidėjo vedamuoju straipsniu „The Lithuania Cross", kuriame duoda Lietuvos istorijos bruožus, apie krikšto 600 metų jubiliejaus minėjimą Romoje birželio 28 d. ir tą pačią dieną arkiv. Jurgio Matulaičio palaimintuoju paskelbimą. Straipsnyje pasakoma ir apie sovietų bei nacių okupacijas, nuo kurių nukentėjo ir kenčia Lietuva.

x **LB Cicero apylinkės** valdyba kviečia Cicero ir apylinkių lietuvius dalyvauti tragiškojo birželio įvykių minėjime, kuris bus birželio 14 d. Šv. Antano parapijos salėj 12 val. po lietuviškų pamaldų. Adv. Daina Kojelytė skaitys paskaitą, meninę dalį atliks aktorė Nijolė Martinaitytė. Minėjimą praves Vida Kuprytė.

x **Vida Brazaitytė,** Pedagoginio lituanistikos instituto studentė, kaip Lietuvių fondo stipendininkė vasaros atostogų metu pradėjo dirbti Pasaulio lietuvių archyve.

x **Ateinantį sekmadienį** įprasto Alvudo pažmonio Lietuvio Sodyboje nebus — dalyvausime visi skaudžių dienų prisiminime.

x **Septyneriopa kova su vėžiu** — 663 Alvudo radijo paskaitas šį sekmadienį 8:15 v.r. Sofijos Barkus radijo šeimos valandos metu.

x **Patikslinimas.** „Draugo" birželio 10 d. laidoje, kur skelbiama, kad birželio 13 d. bus minėjimas, rengiamas Lietuvių Montessori draugijos, **turi būti 1988 m.** kovo 13 d. Birželio 13 d. jokio minėjimo nebus, nes dar nesueina sukaktys.

x **Spaudos ir organizacijų atstovų** pasitarimas, kaip galimai geriau suruošti Pavergtųjų Tautų mitingą, kurio rengimas šiais metais atitenka lietuviams, įvyks š.m. birželio 16 d., 7 v.v. Jaunimo centro posėdžių kambaryje. Kviečia Pavergtųjų Tautų komiteto atstovai.

(sk.)

x **Albinas Kurkulis,** akcijų brokeris, dirbas su **Rodman & Renshaw, Inc.,** patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Duodu komisijų nuolaidą. Susidomėję skambintike **977-7916.**

(sk.)

x ADV. VYTENIS LIETUVNINKAS praneša, kad pradedant birželio 8 d., jo įstaigos valandos keičiasi. Naujos valandos: kasdien nuo 9 v.r. iki 6 v.v., šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą.

(sk.)

x **Marijonų bendradarbių valdyba** kviečia savo narius ir svečius į susirinkimą birželio 17 d., trečiadienį, 1 val. p.p. Marijonų vienuolyno svetainėje. Yra svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės ir pabendravimas.

x **Anglijos vyskupų konferencija** paprašė visus Anglijos ir Valijos vyskupus pravesti birželio 28 d. maldos dieną už Lietuvą jos krikščionybės jubiliejaus ir arkiv. Jurgio Matulaičio palaimintuoju paskelbimo proga. Tai išrūpino kun. J. Sakevičius, Anglijos jubiliejinio komiteto pirmininkas.

x **Kviečiami visi lietuviai,** ypač jaunimas dalyvauti šį sekmadienį, birželio 14 d., Chicagos centre vyksiančiuose Pabaltiečių laisvės dienos demonstracijose. Visi prašomi dėvėti tautiniais arba juodais drabužiais. Demonstracijas organizuoja Latvių Jaunimo sąjunga keliuose JAV-ių miestuose, solidarizuojant su Rygoje tą dieną planuojamomis demonstracijomis. Turima žinių, kad demonstracijose Rygoje dalyvaus ir iš Kauno atvykstanti lietuvių delegacija. Chicagoje demonstracijos prasidės 6 val. ryto. Visi galintieji jose dalyvauti prašomi rinktis 5:30 val. ryto Chicagos centre State ir Wacker gatvių sankryžoje.

x **Šv. Onos bažnyčios Beverly Shores, Ind.,** klebono kun. Charles Doyle pasiūlymu parapijos komitetas paskyrė 500 dol. Lietuvos krikščionybės jubiliejaus rengimo komitetui. Tuo parapija išreiškė sentimentą centrinio komiteto pirmininkui Jonui Kavaliūnui, kuris buvo veiklus, ilgametis parapijos komiteto narys. Kun. Charles Doyle dalyvaus šį sekmadienį, birželio 14 d., 10 val. r. Šv. Kazimiero bažnyčioje rengiamame Lietuvos krikščionybės minėjime.

x **Dainavos stovyklą paremsit,** atsilankę į Jonines birželio 13 d. Ateitininkų namuose. Gegužinė prasidės 12 val. ir baigsis vidurnaktį. Dienos metu bus žaidimai ir įvairūs pasirodymai. 1 val. bus „Jonukas ir Gretutė", 2 val. Travelogas.

x **Kun. V. Pikturna** po ilgesnio buvimo Riviera Beach, Floridoje, grįžo į Shirley, N.Y., pakeisdamas adresą, pridėjo ir 10 dol. auką. Dėkojame.

x **V. Leone,** La Grange Park, Ill., pratęsdama prenumeratą, pridėjo 10 dol. už kalėdines korteles, kalendorių ir 10 dol. „Draugo" apsigynimo fondui. Labai dėkojame.

x **Valerija Sinkus,** Chicago, Ill., aplankė „Draugą" ir ta proga paaukojo 20 dol. dienraščio palaikymui. Nuoširdus ačiū.

x **Albinas ir Birutė Apanavičiai,** Rochester, N.Y., „Draugo" skaitytojai, rėmėjai, buvo atvykę į Chicagą, lankė savo draugus ir pažįstamus, aplankė „Draugą", pasirinko naujausių leidinių už didesnę sumą ir įteikė 20 dol. auką lietuviškos knygos paramai. Nuoširdus ačiū.

x **Greit parduodu** vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus,** tel. **361-5950** arba **636-6169.**

(sk.)

x **Palanga, Klaipėda** (su nakvyne), **Panevėžys, Kaunas,** tai tik keletas iš Lietuvos miestų kuriuos lankys **G.T. International, Inc., ekskursantai. Registruotis prašom skambinti:** (312)430-7272.

(sk.)

Margučio radijo pakviesti muz. Arvydas Paltinas ir sol. Nelė Paltienienė šiemet sėkmingai atliko pramoginių dainų programas Bostone, Baltimoreje, Omahoje, Chicagoje ir Detroite surengtuose koncertuose. Atėnančiais metais vėl planuojama Paltinus pasikviesti iš Vakarų Vokietijos ir jų koncertus surengti Kanados miestuose, Chicagoje ir kitur. Nuotraukoje Paltinai Jaunimo centro scenoje gegužės 10 d. Margučio surengtame koncerte.

Nuotr. **J. Tamulaičio**

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

AUKŠT. MOKYKLOS ABITURIENTŲ ŠVENTĖ

Gal ir reikėtų vadinti šventę, o ne išleistuvėmis. Kiekviena šventė yra džiaugsmingas įvykis, o išleistuvės primena kažką tai liūdno — išleidimą, netekimą. Bet dažnai taip ir būna, kad su diplomo gavimu apleidžia lietuviškas eiles, daugiau nebematome Jaunimo centre ar lietuviško jaunimo gretose. Tikėkimės, kad šių metų abiturientai liks lietuviškame veikime.

Šių metų abiturientų šventė įvyko gegužės 30 d. Jaunimo centre. Šventė buvo pradėta kun. A. Tamošaičio aukojamomis šv. Mišiomis Jėzuitų koplyčioje. Iš koplyčios visi susirinko prie Laisvės paminklo, kur direkt. J. Masilionis pravedė trumpas apeigas. Buvo padėta gėlių puokštė prie paminklo, o abit. R. Naudžiūtė pasakė kalbą ir susirinkusieji sugiedojo Marija, Marija.

Po religinių ir tautinių apeigų susirinkusieji buvo pakviesti į Jaunimo centro mažąją salę, kur vyko akademinė šių iškilmių dalis. Akademinę dalį pradėjo dir. J. Masilionis pakviesdamas 8 klasės auklėtoją mokyt. D. Eidukienę įvesti abiturientus. Auklėtojos vedami, į salę įėjo abiturientai. Šių metų derlius nėra didelis — tik trys mergaitės ir vienas berniukas. Gal ne skaičiuje yra esmė, bet svarbu, keli iš jų įsijungs į lietuvišką veiklą.

Į prezidiumą buvo pakviesti mokytojai ir tėvų atstovai. Prezidiumui užėmus savo vietas, iškilmės pradėtos Tautos himnu. Trumpai apie lietuviškų mokyklų reikšmę kalbėjo ses. Angelė Balčiūnaitė. Mokyklos trumpą apybraižą padarė dir. J. Masilionis. Šiais mokslo metais mokykloje dirbo 9 mokytojai. Nuo mokyklos įsisteigimo yra dirbę 76 mokytojai, iš kurių 15 jau yra mirę. Per tą laiką mokyklą baigė 944, iš kurių 17 jau mirę. Mirusieji buvo pagerbti susikaupimo minute. Direktorius savo kalboje paminėjo vieną blogybę, būtent tėvų ir mokinių laikrodžiai nėra suderinti su Jaunimo centro laikrodžiais. Normaliai iš ryto jie vėluoja, o apie pietus pradeda skubėti. Šiais metais išėjo jau 28-tas mokyklos metraštis „Pavasario saulė", kuriame yra daug įdomios medžiagos. Ši diena yra džiaugsminga šventė tiek mokyklai, tiek tėvams, tiek ir tiems, kurie ją baigė. Mokinių skaičiui mažėjant, mokyklos išlaikymo išlaidos nemažėja. Vien tėvai jau nepajėgia jos išlaikyti. Dėkojo rėmėjams, kurie prisideda prie jos išlaikymo.

Toliau buvo svarbiausias šios dienos punktas, būtent diplomų įteikimas. Pedagogų tarybos aktą perskaitė mokyt. D. Eidukienė. Šių metų abiturientų pažymiai buvo labai geri, tad tarybos nutarimu buvo atleisti nuo baigiamųjų egzaminų. Diplomai buvo įteikti šiems abiturientams: Renatai Naudžiūtei, Daivai Parakininkaitei, Vidui Pauliui ir Dalei Vasiliauskaitei. Dir. J. Masilionis pažymėjo, kad į šią klasę 1983 m. įstojo 10 mokinių, pernai dar buvo 8, o šįmet ją baigė tik 4. Jis savo kalboje pasakė: „Jūs, kurie baigėte, esate visa galva didesni už tuos, kurie nebaigė". Žinoma, mokykla praktiškai gal daug neduos, tačiau viena iš šių metų abiturienčių išsikovojo, kad už lituanistinės mokyklos lankymą savo mokykloj ji gauna svetimos kalbos užskaitus. Tą patį numato padaryti ir universitete. Kurie baigė, savo biografijoje įrašė labai svarbų sakinį: „1987 m. baigiau aukštesniąją lituanistinę mokyklą".

Klasės auklėtoja mokyt. D. Eidukienė nuoširdžiu žodžiu sveikino abiturientus: „Jūs esate tie, kurie apsisprendėte ir ištesėjote". Toliau sveikino Tėvų komiteto vardu D. Bielskienė, abiturientų — Vidas Paulius, 7-tos klasės — Danguolė Vilutytė. Direk. J. Masilioniui ir abiturientams buvo prisegtos gėlytės, o klasės auklėtojai mokyt. D. Eidukienei įteikė gėlių puokštę. Pedagoginio lituanistinio instituto vardu kalbėjo ir sveikino St. Petersonienė ir studentė Daiva Dambrauskaitė. Jos abi ragino abiturientus ateiti į instituto eiles. J. Masilionio žodžiais, tokie mokslo metų užbaigimo renginiai yra tikra darbymetė „medžiotojams ir meškeriotojams", kur visi metinėja meškeres ir bando ką nors pagauti.

Po akademinės dalies visi buvo pakviesti prie kavos ir vaišių, kurias parengė keletas veiklių motinų. Taip pat dalyviai buvo kviečiami atvykti į dr. A. Pauliaus rezidenciją vaišių užbaigimui. Tam reikalui buvo išdalinti kelialapiai, į kuriuos pasižiūrėjus daugeliui praėjo noras važiuoti. Pasižiūrėjus į tą kelialapį, galima suprasti, kiek pastangų padeda kai kurie tėvai ir moksleiviai, daugelį metų važinėdami tolimas distancijas. Kol yra tokių pasiryžėlių, tol gyvuos lituanistinės mokyklos!

J. Ž.

Dr. Rimas Vaičaitis, „Kasos" prezidentas, kalba Chicagoje narių susirinkime.

Nuotr. Lino Meilaus

ZIGMO DEGUČIO SUKAKTIS

Zigmas Degutis iš Marquette Parko lietuvių kolonijos yra gerai pažįstamas Chicagos lietuviams. Jį daugelį metų matydavome beveik visuose lietuviškuose renginiuose su foto aparatais rankose, „bešaudantį" nuotraukas, kurias vėliau rasdavome „Drauge", „Darbininke" ir kituose lietuviškuose laikraščiuose. Tik prieš kelerius metus jis nutarė leisti savo foto aparatams pasilsėti, pereidamas prie naujesnės šakos — video filmų darymo.

Be fotografavimo, jį matydavome sporto salėse, dirbantį lietuvių sporto organizacinėje veikloje ar betreniruojantį mūsų jaunimą. Jis ilgametis „Neries" sporto klubo valdybos narys, jo 3 sūnūs aktyvūs šio klubo tinklininkai, daug prisidėję, kad „Neries" vardas būtų plačiai žinomas visoje Amerikoje ir ne vien tik lietuvių tarpe.

Sukaktuvininkas Zigmas Degutis (kairėje), jo 65 m. amžiaus sukaktyje su tinklinio treneriu Zigmu Žiupsniu.

Nuotr. **Ed. Šulaičio**

Gegužės 24 d. į „Dainos" restoraną susirinkusi Degučių plati šeima su artimaisiais bei lietuvių sporto veiklos bendradarbiais atžymėjo Z. Degučio 65 metų amžiaus sukaktį. Čia paaiškėjo, jog jis mini ir daugiau sukakčių: sueina 35 metai vedybinio gyvenimo kartu su nuoširdžia žmona Elvyra (Kaminskaite), sueina 30 metų nuo naujo namo Marquette Parke pasistatymo, kuriame iki šių dienų tebegyvena.

Degučiai užaugino 5 vaikus: Laimutį, Rasą, Saigūną, Kastytį ir Alfredą. Šis paskutinis dar tik pernai apleido namus, pasekdamas savo kitų brolių bei sesers pėdomis, sudarydamas savo šeimą. Dabar Degučiai jau yra susilaukę anūkų, kurių eilės vis kasmet didėja. Nors ir sulaukęs pensininko amžiaus, Degutis dar vis dirba Parkway foto laboratorijoje. Kol dar sveikata leidžia, žada kurį laiką padirbėti, ypač mėgstamoj specialybėj.

Smagu buvo pabendrauti su Z. Degučiu ir jo šeimos nariais šios sukakties proga. Jo geras būdas ir draugiškumas buvo ir yra jo gyvenimo palydovas. Todėl nenuostabu, kad gausiai į „Dainos" restoraną susirinkusieji, kurių tarpe buvo ir iš toliau atvykusių svečių, linkėjo Zigmui ir Elvyrai Degučiams dar daug sveikų bei šviesių metų sulaukti.

—eš

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Vytautas Vidugiris,** Palos Verdes, Calif., buvo Kapų puošimo šventės Los Angeles karių kapinėse rengimo komisijos kopirmininkas ir vadovavo iškilmių programos daliai. Jo pakviestas, Amerikos himną, „God Bless America" ir „Beyond the Sunset" giesmę giedojo lietuvis solistas Antanas Polikaitis, akompanuojant kompozitorei Onai Metrikienei. Pagrindiniu kalbėtoju buvo Los Angeles meras Tom Bradley.

— **Jadvygai Reginienei,** „Lazdyno" tautinių šokių ansamblio vadovei, oficialiai pavesta Romoje atstovauti šokių ansambliams ir koordinuoti tautinius šokius. Lietuvių tautinių šokių instituto pirmininkė Galina Gobienė iš Detroito į Romą nevyksta.

— **Lietuvių tautinių šokių** instituto valdyba praneša, kad į tautinių šokių kursus Dainavoje reikia užsiregistruoti iki šių metų liepos 15 d. pas instituto pirmininkę Galiną Gobienę.

KANADOJE

— **Kun. dr. Prano Gaidos,** „Tėviškės Žiburių" redaktoriaus, 50 metų kunigystės sukaktis suėjo gegužės 22 d. Kun. Jono Staškaus, Lietuvos Kankinių parapijos klebono, kunigystės 25 m. sukaktis sueis gruodžio 2 d. Sukakčių minėjimas sujungiamas kartu rugsėjo 27 d. Lietuvos Kankinių bažnyčioje Mississaugoje. Jau dabar priimami užsisakymai pas „Tėviškės Žiburių" leidėjus.

— **Kun. Vaclovas Stankūnas,** Telšių vyskupijos kunigas, birželio 12 d. atšventė savo kunigystės 50 metų sukaktį. Jis yra gimęs 1903 m. balandžio 4 d. Kunigu įšventintas Telšiuose. Dirba vietos St. John Brebeuf parapijoje La Salle, Montrealyje.

— **Montrealyje** Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje gegužės 23 d. buvo pastatyta kantata „Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva", kurios žodžius sukūrė poetas Henrikas, muziką parašė komp. Aleksandras Stankevičius. Jis ir dirigavo Aušros Vartų, Šv. Kazimiero parapijų, „Pavasario" mergaičių, Ottawos „Ramunėlių" ir Gintaro dainininkams. Taip pat dalyvavo solistai Gina Čapkauskienė, Slava Žemelytė, Antanas Keblys ir Vaclovas Verikaitis. Palydėjo simfoninis orkestras ir vargonais Mme M. Roch. Kantata buvo paminėta Lietuvos krikšto sukaktis.

— **Pirmąją Komuniją Londono** lietuvių bažnyčioje gegužės 3 d. priėmė tik trys vaikučiai: Elenutė Vilytė, Alytė Naruševičiūtė ir Danielius Armostrong. Abi mergaitės sekmadieniais tarnauja šv. Mišioms. Svečių buvo iš įvairių miestų, net iš Chicagos. Per pamaldas giedojo „Pašvaistės" choras, vadovaujamas Ritos Vilienės.

— **A. a. Elena Lepetinskienė,** 80 metų amžiaus, mirė gegužės 8 d. Londone, Ont. Iš Šiluvos Marijos lietuvių bažnyčios palaidota Šv. Petro kapinėse.

— **Londono lietuviai** Motinos dieną paminėjo gegužės 10 d. šv. Mišiomis ir parapijos salėje sol. Violetos Rakauskaitės koncertu. Solistę pristatė G. Petrauskienė. Pabaigoje apylinkės pirm. A. Petrašiūnas padėkojo solistei ir svečiams, o Elenutė Vilytė įteikė solistei gėlių puokštę.

— **Sudburio lietuvius,** pasižymėjusius tautinių grupių veikėjus, apdovanojo Ontario vyriausybė: Juozą Bataitį, Juozą Kručą, Antaną Juozapavičių, Nijolę Paulaitienę, Audrą Albrechtienę ir Birutę Stankienę.